

Návrh projektů rozvoje cestovního ruchu v lázeňském městě Trenčianske Teplice v programovém období 2014 - 2020

Michaela Horňáková

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela Horňáková**
Osobní číslo: **M13878**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Návrh projektů rozvoje cestovního ruchu v lázeňském městě
Trenčianske Teplice v programovém období 2014 – 2020**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Představte terminologii, klasifikaci a teoretické přístupy ke studiu lázeňského a wellness cestovního ruchu.
- Provedte diskusi nástrojů podpory lázeňského a wellness cestovního ruchu a tyto poznatky aplikujte na podmínky EU, Slovenské republiky a Trenčianskeho kraje v programovém období 2014 – 2020.

II. Praktická část

- Analyzujte přírodní a společenské předpoklady lázeňského a wellness cestovního ruchu v Trenčianskych Tepliciach.
- Podejte přehled vývoje a současného stavu lázeňského a wellness cestovního ruchu v Trenčianskych Tepliciach včetně příslušných podpořených projektů v programovém období 2007 – 2013.
- Navrhněte projekt pro rozvoj cestovního ruchu v lázeňském městě Trenčianske Teplice v programovém období 2014 – 2020.

Závěr

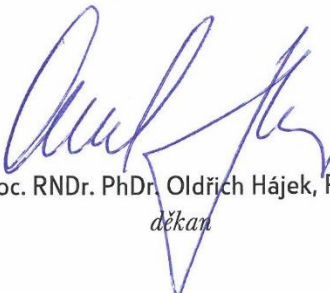
Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

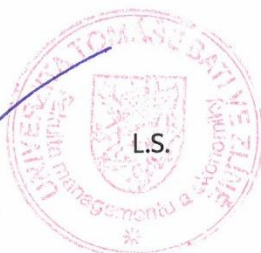
Seznam odborné literatury:

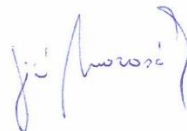
BALÁŽOVÁ, Eva, Viera PAPCUNOVÁ a Jana JARÁBKOVÁ. Cestovní ruch a samospráva. 1. vyd. Nitra: Municipalia, 2007, 100 s. ISBN 978-80-8069-862-1.
GÚČIK, Marian. Cestovní ruch: politika a ekonomia. 1. vyd. Banská Bystrica: Dali-BB, 2011, 188 s. ISBN 978-80-89090-98-3.
PALATKOVÁ, Monika. Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 341 s. ISBN 80-247-1014-5.
ROBINSON, Peter. ed. Tourism: the Key Concepts. 1st ed. London: Routledge, 2012, 336 p. ISBN 978-0-415-67793-6.
TITTELBACHOVÁ, Šárka. Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 196 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. května 2016

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12.5.2016

.....
K.L.
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cestovní ruch je důležitým ukazatelem atraktivity dané destinace. Práce vycházela z potřeby neustále rozvíjet cestovní ruch, kvůli zvyšující se konkurenceschopnosti jiných destinací. Potřebu zlepšit cestovní ruch má i lázeňské město Trenčianske Teplice. Hlavním cílem práce bylo pomoci návrhů projektů zvýšit cestovní ruch v Trenčianskych Tepliciach. Návrhy byly podány na základě analýzy současného stavu. Celková analýza byla zpracována formou rozhovorů a SWOT analýzy. Výsledky analýzy ukázaly, že Trenčianske Teplice potřebovali rozvoj v různých oblastech. Jednou z oblastí byla revitalizace zanedbaných částí města. Další z oblastí bylo zaměření svých produktů na jinou věkovou kategorii jako doposud. V kontextu bylo rozšířeno poznání lázeňského cestovního ruchu v malých městech, které mají omezené zdroje na propagaci. Přínos práce z pohledu města Trenčianske Teplice byla možnost, reálně uskutečnit navrhované projekty za účelem zvýšení cestovního ruchu.

Klíčová slova: cestovní ruch, Trenčianske Teplice, lázeňský, wellness, rozvoj

ABSTRACT

Tourism is important determining factor of attractiveness of given destination. This thesis originated from the need of continuous development of the tourism due to the competitiveness of other destinations. Specifically the need to improve tourism in spa town of Trenčianske Teplice. The main topic of this thesis was to increase tourism in Trenčianske Teplice by creating suitable projects. The current state of tourism was used as the base of the project. The analysis was conducted in the form of interviews and SWOT analysis. Results of this analysis showed that Trenčianske Teplice needed the development in various domains. One of the domains processed was the revitalization of neglected parts of the city. Another part was to direct its own products at different groups. The tourism in small spa towns, which has limited propaganda resources was explained. The contribution of this thesis was to realize proposed projects designed to increase the tourism in Trenčianske Teplice.

Keywords: tourism, Trenčianske Teplice, spa, wellness, development

Na tomto mieste by som sa rada poďakovala RNDr. Pavlovi Bednářovi, Ph. D. za jeho cenné rady a výborný prístup pri vedení tejto bakalárskej práce. Poďakovanie patrí tiež Mgr. Silvii Havelkovej, ktorá mi poskytla potrebné informácie.

Ďalej by som chcela poďakovať svojim rodičom, priateľovi a blízkym za ich trpezlivosť, podporu a pomoc ako pri štúdiu, tak i pri vypracovaní tejto práce.

OBSAH

ÚVOD	8
CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CESTOVNÝ RUCH	12
1.1 CHARAKTERISTIKA CESTOVNÉHO RUCHU	12
1.2 POZITÍVNE A NEGATÍVNE STRÁNKY CESTOVNÉHO RUCHU	13
1.2.1 Pozitívne stránky cestovného ruchu	13
1.2.2 Negatívne stránky cestovného ruchu	14
1.2.3 Zhrnutie najčastejších pozitívnych a negatívnych stránok.....	15
2 KLASIFIKÁCIA CESTOVNÉHO RUCHU	16
2.1 DRUHY CESTOVNÉHO RUCHU	16
2.2 FORMY CESTOVNÉHO RUCHU	17
3 MARKETING DESTINÁCIE CESTOVNÉHO RUCHU	20
3.1 PRODUKT DESTINÁCIE	20
3.2 KONKURENCIESCHOPNOŠŤ DESTINÁCIE.....	21
3.3 PLÁNOVANIE PRODUKTU, NOVÉ A EXISTUJÚCE PRODUKTY	21
4 KÚPEĽNÝ A WELLNESS CESTOVNÝ RUCH	23
4.1 POSKYTOVANIE KÚPEĽNÝCH SLUŽIEB	23
4.1.1 Prírodné liečivé zdroje	24
4.1.2 Balneoterapeutické (kúpeľné) zariadenia.....	24
4.1.3 Zariadenia umožňujúce pobyt počas kúpeľnej liečby	24
4.2 CHARAKTERISTIKA A KLASIFIKÁCIA KÚPEĽNÝCH SLUŽIEB	25
4.2.1 Zdravotnícke služby	25
4.2.2 Ubytovacie služby	26
4.2.3 Stravovacie služby	27
4.2.4 Kultúrno-spoločenské a športovo-rekreačné služby	27
4.2.5 Doplnkové kúpeľné služby	27
4.3 UŽÍVATELIA KÚPEĽNÝCH A WELLNESS SLUŽIEB	27
5 NÁSTROJE PODPORY ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V EÚ A NA SLOVENSKU	29
5.1 NÁSTROJE PODPORY ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V EURÓPE	29
5.1.1 Organizácie na podporu cestovného ruchu v Európe.....	30
5.1.2 Rozvoj európskeho cestovného ruchu pomocou viacerých produktov	31
5.2 NÁSTROJE PODPORY ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	33
5.2.1 Slovenská agentúra pre cestovný ruch	34
5.3 NÁSTROJE PODPORY ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V TRENČIANSKOM KRAJI.....	35
5.3.1 Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	40
6 CHARAKTERISTIKA MESTA TRENČIANSKE TEPLICE	41

6.1	POLOHA.....	41
6.1.1	História Trenčianskych Teplíc	42
6.2	KÚPELE V TRENČIANSKYCH TEPLICIACH	44
6.3	CIEĽOVÁ KLIENTELA V TRENČIANSKYCH TEPLICIACH	45
6.4	PRÍRODNÉ A SPOLOČENSKÉ PREDPOKLADY CESTOVNÉHO RUCHU V TRENČIANSKYCH TEPLICIACH.....	47
6.4.1	Prírodné predpoklady cestovného ruchu	47
6.4.2	Spoločenské predpoklady cestovného ruchu	48
7	VÝVOJ A SÚČASNÝ STAV CESTOVNÉHO RUCHU V TRENČIANSKYCH TEPLICIACH	50
7.1	AKTÉRI ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V TRENČIANSKYCH TEPLICIACH.....	50
7.1.1	Oblasťná organizácia cestovného ruchu Trenčianske Teplice.....	50
7.1.2	MAS Strážovské vrchy	53
7.2	ANALÝZA PODPORENÝCH PROJEKTOV V CESTOVNOM RUCHU V ROKOCH 2007 – 2013	54
7.2.1	Vonkajšie fitness centrum a miesto pre posilňovanie v prírode.....	54
7.2.2	Rekonštrukcia kúpaliska Zelená žaba	55
7.2.3	Náučný chodník Čvirigovec.....	56
7.3	ZISTENIE SMEROV ROZVOJA CR V KÚPEĽNOM MESTE TRENČIANSKE TEPLICE V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2014 - 2020.....	58
7.3.1	Rozhovor s riaditeľkou Oblastnej organizácie cestovného ruchu T. T.	58
7.3.2	Rozhovor so zástupkyňou školstva, športu a kultúry mesta T. T.....	59
7.3.3	Rozhovor so zástupkyňou ubytovacieho zariadenia	60
7.3.4	Zhrnutie rozhovorov.....	61
7.4	SWOT ANALÝZA	62
7.5	NÁVRH PROJEKTOV PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU NA OBDOBIE 2014 – 2020.....	65
7.5.1	Návrh obnovy jazierka v kúpeľnom parku s náučnou tabuľou.....	65
7.5.2	Skupinové cvičenia v kúpeľnom parku.....	68
	ZÁVER	70
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	71
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	75
	ZOZNAM OBRÁZKOV	78
	ZOZNAM TABULIEK	79

ÚVOD

Keďže v dnešnej dobe je vyvíjaný veľký tlak a stres na človeka z rôznych smerov či už v rámci pracovného alebo súkromného života, ľudia potrebujú raz za čas vyjsť zo stereotypu a oddýchnuť si. Tu prichádza možnosť oddychu a regenerácie vďaka kúpeľným a wellness službám formou rôznych pobytov. Avšak v dnešnej dobe, ktorá prináša neustály vývoj, zväčšujúci sa konkurenčný boj a rastúce nároky klientov je podstatné udržať a prilákať nových návštevníkov. Preto musí byť stratégia rozvoja cestovného ruchu prioritou každej destinácie.

Potrebu zlepšiť cestovný ruch má i kúpeľné mesto Trenčianske Teplice a práve kvôli tomu je zvolená táto téma bakalárskej práce. Ďalším dôvodom je bližšie spoznanie možnosti cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach. Mesto patrí medzi najvýznamnejšie kúpeľné mestá na Slovensku. Dôvodom tohto titulu je výskyt šiestich prírodných liečivých prameňov, ktoré na rozdiel od ostatných slovenských a väčšiny európskych prameňov nepotrebujú prejsť pred použitím žiadnou úpravou, čím nedochádza k znižovaniu účinných látok.

Cieľom práce je určenie smerov rozvoja cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach, na základe ktorých sú navrhnuté projekty rozvoja cestovného ruchu. Tieto projekty majú za úlohu zvýšiť návštevnosť Trenčianskych Teplíc.

Práca je rozdelená na dve časti. V teoretickej časti je vymedzený pojem cestovný ruch, jeho rôzne charakteristiky a stránky, klasifikácia cestovného ruchu a tiež spôsob ako funguje marketing destinácie cestovného ruchu. Ďalej je teoretická časť zameraná na kúpeľný a wellness cestovný ruch typický pre kúpeľné mestá. Záver teoretickej časti patrí nástrojom respektíve organizáciám, ktoré podporujú rozvoj cestovného ruchu na danom území.

Praktická časť je najskôr zameraná na popis mesta Trenčianske Teplice, ich klientelu a predpoklady cestovného ruchu. Ďalej je uvedený vývoj a súčasný stav cestovného ruchu, kde sú spomenutí aktéri, ktorý sa na rozvoji cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach podieľajú. Ďalšia časť praktickej práce je zameraná na zistenie smerov rozvoja cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach pomocou rozhovorov a SWOT analýzy. Záver práce je venovaný návrhom rozvoja cestovného ruchu v kúpeľnom meste Trenčianske Teplice, ktoré majú zvýšiť návštevnosť tohto mesta.

CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE

Ciele a metódy spracovania práce z hľadiska východísk vychádzajú z úvodu práce.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je analýza súčasného stavu a návrh projektov rozvoja cestovného ruchu v kúpeľnom meste Trenčianske Teplice v programovom období 2014 – 2020.

Prvým čiastkovým cieľom je rozobratie a pochopenie cestovného ruchu vo všeobecnosti a ďalej tiež špecifického kúpeľného cestovného ruchu, ktorým sa zaoberá teoretická časť práce. V teoretickej časti je použitá metóda kritickej rešerše ukazujúca cestovný ruch z rôznych pohľadov. Ďalej sú použité metódy klasifikácie a základná popisná štatistika.

V praktickej časti je treba problematiku aplikovať na objekt štúdia, ktorým je kúpeľné mesto Trenčianske Teplice. V praktickej časti je charakterizované mesto Trenčianske Teplice, jeho klientela a predpoklady cestovného ruchu. Pre spracovanie tejto časti sú využité dáta z oficiálnych stránok mesta Trenčianske Teplice a zo Stratégie rozvoja cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach na rok 2015. Za účelom segmentácie klientely Trenčianskych Teplíc je spracovaná tabuľka, kde je využitá farebná škála pre zvýraznenie dôvodov návštevy danej klientely.

Ďalším cieľom práce je určiť smer rozvoja cestovného ruchu Trenčianskych Teplíc v programovom období 2014 – 2020. V rámci určenia ďalších smerov rozvoja je použitá metóda štruktúrovaného rozhovoru. Otázky sú pevne dané. Rozhovor poskytnú respondenti, ktorý sa cestovným ruchom priamo zaoberajú a zabezpečujú ho pre mesto Trenčianske Teplice. Títo respondenti sú vybraný z dôvodu, pretože sa danej problematike každodenne venujú a tým pádom majú väčší prehľad a môžu poskytnúť adekvátne odpovede na dané otázky. Odpovede na otázky sú spracované a vyhodnotené v krátkych zhrnutiach. Výhodou rozhovoru je, že v pomerne krátkej dobe sú zistené informácie, ktoré sú za iných okolností hľadané dlhšie. Vďaka priamemu kontaktu môže byť respondentovi ľahšie definovaná a objasnená daná problematika. Nevýhodou je, že oslovený respondenti nemusia byť ochotný poskytnúť rozhovor.

Pre zistenie ďalších smerov rozvoja cestovného ruchu je tiež vytvorená SWOT analýza. Tá je spracovaná na základe rozhovorov a ďalších informácií. SWOT analýza má svoje výhody i nevýhody. Medzi jej výhody patrí rýchlosť a relatívna jednoduchosť zostavenia. Čiže každá organizácia, firma či mesto si môže spraviť vlastnú SWOT analýzu, avšak

za predpokladu, že sa na jej realizácii podieľa čo najviac zamestnancov. V prípade, že na analýze pracuje obmedzené množstvo zamestnancov, zamestnanci rovnakého oddelenia alebo zamestnanci na rovnakom stupni riadenia, môže dôjsť k skresleniu alebo chybným záverom. (podnikatel.cz, ©2007 – 2016)

Posledným a hlavným cieľom je návrh projektov rozvoja cestovného ruchu v programovom období 2014 – 2020. Návrh projektov je podaný na základe rozhovorov a SWOT analýzy. Podané sú 2 návrhy a to rekonštrukcia jazierka v kúpeľnom parku s náučnou tabuľou a organizovanie skupinových cvičení v kúpeľnom parku. Návrhy projektov majú prispieť k zvýšeniu cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch má v poslednom období veľký vplyv na regionálny a lokálny rozvoj. Infraštruktúra vytvorená pre účely cestovného ruchu je silný podporný faktor miestneho rozvoja v zmysle ekonomickom, podnikateľskom i spoločenskom. Hlavne v územiach, ktoré sú vo fáze úpadku rozvoja je cestovný ruch veľa krát poslednou možnou cestou ako zachrániť danú lokalitu pred úplným úpadkom. (Bejdáková, Paulovčáková, Benešová, 2015, s. 5)

Indrová, Houška a Petrů (2011, s. 9) uvádzajú, že aby sa cestovný ruch mohol rozvíjať mal by spĺňať tri hlavné podmienky:

- Bezpečnosť v danej destinácii
- Dostatok voľného času obyvateľstva
- Primerané disponibilné dôchodky

Indrová, Houška a Petrů (2011, s. 9) ďalej tiež hovoria, citujem: *„Podiel obyvateľstva na cestovnom ruchu patrí k dôležitým meradlám životnej úrovne zeme. Rozvoj cestovného ruchu je podporovaný radou faktorov, ktoré súvisia s rastom počtu obyvateľstva našej planéty, zlepšovaním ich zdravotného stavu a zvyšovaním vzdelanosti, ktorá postupne prekonáva jazykové bariéry a podnecuje túžbu po poznaní nových miest, kultúr a prežití neobvyklých zážitkov.“*

1.1 Charakteristika cestovného ruchu

Mnohí autori sa snažia definovať pojem cestovný ruch. Výsledkom je niekoľko definícií, ktoré sa však od seba zásadne neodlišujú. Veľa krát ide iba o snahu autorov vyjadriť sa svojrázne a originálne za každú cenu.

Gúčík (2010, s. 17) definuje, že cestovným ruchom rozumieme činnosti, ktoré sú zamerané na uspokojovanie dopytu po cestovnom ruchu a pobytom osôb mimo miesta trvalého bydliska, vo veľkej miere vo voľnom čase za účelom odpočinku, poznávania, zdravia, rozptýlenia a zábavy, kultúrneho a športového vyžitia a služobných ciest. V praxi je ale často používaná a citovaná definícia cestovného ruchu, ktorú podáva Svetová organizácia cestovného ruchu.

Svetová organizácia cestovného ruchu (WTO – World Tourism Organization) uvádza, že cestovným ruchom sa rozumie *„činnosť osoby cestujúcej na prechodnú dobu do miesta*

ležiaceho mimo jej bežné prostredie (miesto bydliska), a to na dobu kratšiu ako je stanovená (u domáceho cestovného ruchu 6 mesiacov, u medzinárodného cestovného ruchu 1 rok), pričom hlavný účel cesty je iný ako výkon zárobkovej činnosti v navštívenom mieste“. (Hesková a kol., 2011, s. 8 – 9)

Goeldner a Ritchie (2009, s. 4) predstavujú cestovný ruch ako aktivitu ľudí, ktorí cestujú na určité miesto, aby si pozreli rôzne pamiatky, navštívili priateľov a príbuzných, chodili na dovolenku a užívali si voľno. Zahŕňajú tam aj osoby, ktoré chodia na kongresy a absolvujú rôzne študijné pobyty.

Každá zo skupiny autorov definuje pojem cestovný ruch inak ale napriek tomu sa vo veľa veciach zhodujú. Spoločne hovoria, že cestovný ruch je činnosť spojená s pobytom osôb mimo jej trvalé bydlisko za určitým účelom, účel už pojíma každý z autorov po svojom. V bakalárskej práci bude rozhodujúca definícia, ktorú predstavuje Gúčik (2010, s. 17) vo svojej knihe.

1.2 Pozitívne a negatívne stránky cestovného ruchu

Cestovný ruch môže pozitívne ale taktiež aj negatívne ovplyvniť určité územie. Nedá sa povedať, že by cestovný ruch ovplyvňoval vybrané územie výhradne pozitívne alebo negatívne, vždy sa tam nachádzajú obidva aspekty. Vo všeobecnosti si ľudia myslia, že cestový ruch prináša viac pozitívnych ako negatívnych dopadov.

1.2.1 Pozitívne stránky cestovného ruchu

Balážová, Papcunová a Jarábková (2007, s. 12) hovoria o pozitívach, ktoré prináša cestovný ruch a rozdeľujú ich do dvoch kategórií:

- Ekonomické
 - Príjmy z cestovného ruchu z miestnych daní
 - Znižovanie nezamestnanosti vytváraním nových pracovných miest v obci
 - Zvyšovanie príjmov miestneho obyvateľstva
 - Rozvoj podnikateľských aktivít
 - Rozvoj technickej a sociálnej infraštruktúry (budovanie a rekonštrukcia ciest, budovanie kanalizácie, vodovodov a pod.)
- Neekonomické
 - Ovplyvňovanie zdravia obyvateľov
 - Poznanie kultúrnych a historických pamiatok

Pásková (2009, s. 61 – 62) poukazuje hlavne na to, aby cestovný ruch prinášal skôr pozitívne javy pre spoločnosť musí byť kvalifikovane riadený a to všetkými aktérmi danej destinácie.

Medzi najčastejšie pozitívne efekty cestovného ruchu uvádza:

- Rast intenzity ochrany krajiny, udržateľnosť využívania krajinného dedičstva pomocou strategického prístupu rozvoja krajiny, využívanie biomasy apod.
- Rast investícií do techniky, výskumu a školenia zamestnancov.
- Zvyšovanie prístupnosti krajiny i pre miestnych obyvateľov napr. budovanie cyklotrás.
- Podpora alternatívneho hospodárstva a starostlivosti o krajinu, podpora upadajúcich remesiel, využívanie výrobných, hospodárskych areálov.

Goeldner a Ritchie (2009, s. 31 - 32) hovoria o tom, že cestovný ruch nie je ani zlý ani dobrý. Môže priniesť značné výhody ale tiež problémy. V dnešnej dobe máme dostatočné skúsenosti o tom, ako podporiť dobré stránky a eliminovať zlé stránky. Aby sme dosiahli najlepšieho výsledku je potrebné ich vybalansovať. Uvádzajú tieto pozitívne stránky:

- Poskytuje pracovné príležitosti
- Rozvíja infraštruktúru, ktorá pomôže miestnemu obchodovaniu a priemyslu
- Pomáha diverzifikovať ekonomiku
- Zvyšuje štátne príjmy
- Vytvára o danej destinácii priaznivý obraz vo svete

1.2.2 Negatívne stránky cestovného ruchu

Balážová, Papcunová a Jarábková (2007, s. 12) ďalej tiež predstavujú negatíva, ktoré môžu nastať pri rozvoji cestovného ruchu:

- Preťaženosť územia, ktoré prináša cestovný ruch vo forme ničenia prírodných a kultúrnych hodnôt
- Sociálne napätie medzi domácimi obyvateľmi a účastníkmi cestovného ruchu
- Kriminalita – krádež áut, majetku
- Devastácia architektúry – stavenie nových stavieb, ktoré utláčajú a ničia pôvodnú architektúru
- Výroba spomienkových predmetov je mechanická – strácajú sa prvky miestnej kultúry a vznikajú gýče
- Rast cenovej hladiny

Pásková (2009, s. 62 – 63) vymedzuje pozitívne efekty ako efekty, ktoré väčšinou so sebou prinášajú i negatívne dopady. Krajina i miestna kultúrna identita je pri rozvoji cestovného ruchu stále viac a viac poškodzovaná. Tým dochádza k zániku základného atribútu atraktivity cestovného ruchu čo bola pôvodnosť artefaktov a prejavov miestnej kultúry, prírodných, doposiaľ civilizáciou nenarušených lokalít. Čiže medzi najvýraznejšie negatívne dopady cestovného ruchu patrí:

- Premena pôvodného prostredia, ktoré predstavuje primárne zdroje cestovného ruchu, na turistický svet, vytváraný cielene pre návštevníkov a málokedy využívaný či využiteľný miestnymi obyvateľmi.
- Rozpad krajiny vplyvom stavieb a súvisiacich zásahov do krajiny.

Goeldner a Ritchie (2009, s. 32 - 33) predstavuje na strane negatív množstvo problémov, ktoré môžu byť spôsobené cestovným ruchom. Medzi najčastejšie uvádzajú:

- Zapríčiňuje infláciu
- Ničí prirodzené prírodné prostredie, znečisťuje a prispieva ku globálnemu otepľovaniu
- Komercializuje kultúru, vieru a umenie
- Vytvára konflikt v hosťiteľskej komunite
- Prispieva k šíreniu chorôb, ekonomickej fluktuácii a problémom s prepravou

1.2.3 Zhrnutie najčastejších pozitívnych a negatívnych stránok

Určite najčastejším pozitívnym javom, ktorý so sebou prináša cestovný ruch je znižovanie nezamestnanosti vytváraním nových pracovných miest. To je vidieť hlavne na zahraničných investoroch, ktorý prichádzajú a ponúkajú ľuďom nové pracovné miesta. Samozrejme tento jav pozitívne ovplyvňuje život domácich ľudí.

Ďalším najčastejším pozitívnym javom je budovanie technickej a sociálnej infraštruktúry. To je vidieť na výstavbe a rekonštrukcii ciest, ďalej na výstavbe kanalizácií v mnohých obciach, kde táto základná infraštruktúra doteraz chýbala.

Naopak najčastejším negatívnym javom je devastácia architektúry. Noví investori, ktorý prídu, začnú stavať nové budovy, komplexy, ktoré dávajú do pozadia a veľa krát aj ničia pôvodnú architektúru. Čo je veľká škoda, pretože v krajinách sa nachádza mnoho pekných kultúrnych pamiatok, ktoré stoja za povšimnutie.

2 KLASIFIKÁCIA CESTOVNÉHO RUCHU

Gúčík (2010, s. 59) hovorí, že poznáme rôzne druhy a formy cestovného ruchu. Na základe motivácie návštevníka sa určujú druhy cestovného ruchu a na základe vonkajších faktorov a vplyvov sa určujú formy cestovného ruchu. V odbornej literatúre autori často zamieňajú tieto dve rozdelenia. Práve kvôli tomuto problému niektorí autori neuvádzajú toto rozdelenie, ale hovoria o typoch cestovného ruchu.

Indrová a kol. (2009, s. 17) poukazuje na to, ako bolo už vyššie spomenuté, že v praxi sa často zamieňajú alebo prelínajú druhy a formy cestovného ruchu. To čo jedna skupina autorov považuje za formu cestovného ruchu, druhá skupina autorov považuje za druh cestovného ruchu a naopak. Preto sa neuvádza druh ani forma ale typológia cestovného ruchu, ako vyjadrenie jeho javovej formy, ktoré umožnia bližšie charakterizovať účastníka cestovného ruchu z hľadiska jeho motivácie, charakterizovať spôsob realizácie cestovného ruchu i účinky, ktoré cestovný ruch pre spoločnosť i jednotlivcov prináša.

2.1 Druhy cestovného ruchu

Viac menej v druhej polovici 20. storočia začal mať cestovný ruch viac podôb. Spôsobila to skutočnosť, že účastníci cestovného ruchu začali mať rôzne dôvody na praktizovanie cestovného ruchu, rozdielny charakter cieľov a potrieb. Druhy cestovného ruchu vyjadrujú motívy podľa prevažujúcich záujmov, ktoré vedú ľudí k účasti na cestovnom ruchu. (Holeček, Střída, Mariot, 2001, s. 20)

Foret a Foretová (2001, s. 17 – 18) uvádzajú, že druh cestovného ruchu vyjadruje motív respektíve účel cestovania a rozlišujú nasledujúce druhy cestovného ruchu:

- **Rekreačný a spoznávanie prírody** – návštevy prírodných rezervácií, národných parkov – realizovaný v prírodnom prostredí s cieľom odpočinku.
Indrová a kol. (2009, s. 18 - 20) hovorí, že rekreačný cestovný ruch predstavuje najväčšiu účasť obyvateľstva na cestovnom ruchu. Ďalej tiež poukazuje na to, že rekreačný cestovný ruch je veľa krát spojený so športovým cestovným ruchom pretože rekreácia neznamena len pasívny odpočinok ale aj aktívny pohyb napr. v prírode alebo vykonávanie rôznych športových aktivít.
- **Kultúrne-poznávaci** – zameraný na spoznávanie histórie, kultúry, tradícií a zvykov vlastných i iných národov. (Foret a Foretová, 2001, s. 17 – 18)

Indrová a kol. (2009, s. 18 – 19) spája kultúrne poznávací a vzdelávací cestovný ruch pretože plní výchovne vzdelávaciu funkciu a prispieva k rozšíreniu kultúrneho rozhl'adu obyvateľstva.

- **Náboženský** – návštevy pútnických miest, cirkevných pamiatok a účasť na cirkevných oslavách a obradoch. (Foret a Foretová, 2001, s. 17 – 18)
- **Vzdelávací** – cieľom je naučiť sa niečo nové (jazyky, športy, odborné profesné znalosti). (Foret a Foretová, 2001, s. 17 – 18)
- **Spoločenský** – stretávanie príbuzných, vytváranie známostí ľudí s rovnakými záujmami a záľubami. (Foret a Foretová, 2001, s. 17 – 18)
- **Zdravotný** – zdravotná prevencia, rehabilitácia, liečenie následkov choroby v kúpeľoch. (Foret a Foretová, 2001, s. 17 – 18)

Indrová a kol. (2009, s. 19) súhlasí s Foretom a Foretovou a dopĺňa ich názor o to, že význam zdravotného cestovného ruchu stále rastie so zvyšujúcim sa záujmom ľudí o vlastné zdravie a zdravý životný štýl.

- **Športový** – vlastná športová aktivita ale tiež pasívne diváctvo na športových akciách.
- **Dobrodružný** – spojený s nebezpečím, testovaním fyzických a psychických vlastností účastníkov napr. splavovanie divokých riek, skákanie z výšok.
- **Profesno-politický** – zahŕňa služobné cesty, účasť na kongresoch, veľtrhoch a výstavách, stretnutia, mítingy politických strán.
- **Špecifický** – napr. turistika pre vozíčkarov. (Foret a Foretová, 2001, s. 17 – 18)

Indrová a kol. (2009, s. 22) radí pod špecificky orientovaný cestovný ruch napr. nákupný cestovný ruch. Sú to napr. cesty za výhodnými nákupmi hlavne do zahraničia.

V konkrétnej praxi sa jednotlivé druhy alebo podľa Indrovej a kol. (2009, s. 22) typy cestovného ruchu, nevyskytujú vždy v čistej podobe, ale dochádza k ich vzájomnému prepojeniu a prelínaniu.

2.2 Formy cestovného ruchu

Formy cestovného ruchu rozlišujú jeho rôzne kvalitatívne charakteristiky. Pomocou tohoto delenia sa sleduje vývoj, intenzita a štruktúra jednotlivých druhov cestovného ruchu. (Holeček, Střída, Mariot, 2001, s. 21)

Balážová, Papcunová a Jarábková (2007, s. 11) rozdeľujú formy cestovného ruchu z rôznych hľadísk:

- **Geografické** – národný, medzinárodný, zahraničný.
- **Dĺžka pobytu** – závisí od rôznych kritérií jedným z hlavných je účel cesty. Podľa tohoto kritéria môžeme rozdeliť dĺžku pobytu na: turista na dovolenke čiže dĺžka pobytu cca 10 – 14 dní; výletník praktizuje kratšie cesty spravidla 1 – 2 dni. Indrová a kol. (2009, s. 24) člení cestovný ruch podľa dĺžky pobytu na krátkodobý: charakteristický krátkou dobou pobytu spravidla do 3 prenocovaní a dlhodobý: pobyt viac než 3 prenocovania nie však viac ako 6 mesiacov pri domácom cestovnom ruchu a viac než 1 rok pri zahraničnom cestovnom ruchu.
- **Počet účastníkov** – individuálny kde účastník cestovného ruchu cestuje sám; kolektívny cestovný ruch, kde cestujú ľudia v skupinách napr. s rodinou, priateľmi, masový cestovný ruch môže to byť napr. cesta na rôzne spoločenské akcie ako sú púte, koncerty, festivaly atď. (Balážová, Papcunová a Jarábková, 2007, s. 11)
- **Vek účastníkov** – mládežnícky, rodinný, seniorský. (Balážová, Papcunová a Jarábková, 2007, s. 11)
Indrová a kol. (2009, s. 25 – 26) zohľadňuje toto rozdelenie: cestovný ruch detí: ide o organizované pobyty detí do 15 rokov bez rodičov napr. detské tábory, športové akcie, výlety a iné; cestovný ruch mládeže: mládež vo veku 15 – 24 rokov; veková skupina medzi 40 – 50 rokov: sú to ľudia, ktorí majú už odrastené deti, dostatok voľného času, sú v ekonomicky činnom veku a majú dobrý fyzický stav; cestovný ruch seniorov: patria tam dôchodcovia, či obyvatelia tzv. tretieho veku.
- **Spôsob financovania** – tradičný, luxusný, sociálny, pred financovanie, dodatočné financovanie. (Balážová, Papcunová a Jarábková, 2007, s. 11)

Drobná a Morávková (2010, s. 116 – 118) uvádzajú že, formy cestovného ruchu z hľadiska financovania kúpeľných služieb rozlišujeme na:

Komplexná kúpeľná liečba: liečebný pobyt pacientov je hrađený z prostriedkov nemocenského poistenia jednotlivých zdravotných poisťovní po jeho pridelení na návrh, ktorý prevedie ošetrojúci či praktický lekár. Zdravotná poisťovňa hradí všetky náklady liečebného pobytu v kúpeľoch.

Príspevková kúpeľná liečba: táto liečba je poskytovaná v prípadoch, kedy nie sú splnené podmienky pre poskytnutie komplexnej kúpeľnej starostlivosti. Zdravotná

poist'ovňa uhradí štandardné vyšetrenie a liečenie na základe platného návrhu na kúpeľnú starostlivosť potvrdeného zdravotnou poisťovňou. Pacient si cestovné, stravovanie a ubytovanie platí sám.

Samoplatcovská kúpeľná liečba: pri tejto liečbe si pacienti hradia všetky náklady sami. Pobyt si zjednávajú prostredníctvom cestovnej kancelárie alebo priamo u jednotlivých kúpeľných zariadení. Kúpeľné zariadenia sa v tomto smere orientujú najviac na zahraničných pacientov ako napr. z Nemecka. Drobná a Morávková (2010, s. 116 – 118)

- **Spôsob dopravy** – železničná doprava, lodná doprava, letecká doprava, autoturistika. (Balážová, Papcunová a Jarábková, 2007, s. 11)
- **Spôsob ubytovania** – hotelový, privátny. (Balážová, Papcunová a Jarábková, 2007, s. 11)
- **Prevažujúce miesto pobytu** – mestský: hlavným cieľom je navštíviť turisticky zaujímavé mestá; prímestský; vidiecky: ide o život alebo cestovanie na vidiek za účelom napr. pobyt na farme; horský; prímorský: je to veľmi obľúbená forma cestovného ruchu, ľudia často cestujú pri more či už za oddychom alebo spoznaním krajiny. (Balážová, Papcunová a Jarábková, 2007, s. 11)

Zhrnutie kúpeľného cestovného ruchu podľa druhov a foriem

Zhrnutie kúpeľného cestovného ruchu je na základe vyššie uvedených kapitol 2.1 a 2.2. Z pohľadu druhov cestovného ruchu je kúpeľný cestovný ruch braný ako zdravotný, ale taktiež aj rekreačný, pretože ľudia do kúpeľov chodia hlavne kvôli svojmu zdraviu, napr. kvôli rehabilitácii, na liečenie následkov po úraze, prevencii a rôznym iným ochoreniam. Mnoho z nich využíva svoj voľný čas počas pobytu v kúpeľoch na rekreáciu. Chodia relaxovať do prírody a hlavne si vychutnávajú oddych.

Z hľadiska formy cestovného ruchu sa môže v kúpeľnom cestovnom ruchu brať do úvahy dĺžka pobytu pacienta alebo taktiež spôsob financovania kúpeľnej liečby. Dĺžka pobytu môže byť rôzna napr. týždeň, 10 dní, mesiac. Dĺžka pobytu závisí viac menej od stavu pacienta. Z pohľadu financovania môže byť kúpeľná liečba financovaná tromi spôsobmi ako už je vyššie spomenuté. Pacientovi môžu byť uhradené všetky náklady, čiastočné náklady alebo si liečbu financuje sám.

3 MARKETING DESTINÁCIE CESTOVNÉHO RUCHU

V dnešnej dobe internetu a médií je oveľa ľahšie robiť marketing destinácie cestovného ruchu ako kedysi, pretože väčšina ľudí či už mladých alebo starších má prístup na internet a aktívne ho využívajú. Využívajú ho napr. pri hľadaní dovolení, rôznych pobytov či návštevy kultúrnych podujatí. Týmto spôsobom to majú poskytovatelia týchto služieb uľahčené, pretože dajú rôzne reklamy, propagačné stránky na rôzne portály a sociálne siete, ktoré ľudia navštevujú a tým pádom majú o marketing destinácie postarané.

Palatková (2006, s. 16) predstavuje destináciu ako, súbor rôznych služieb koncentrovaných na určitom mieste alebo oblasti, ktoré sú poskytované v nadväznosti na potenciál cestovného ruchu miesta alebo oblasti.

Palatková (2006, s. 76 – 78) hovorí o marketingu destinácie ako o významnom nástroji, pomocou ktorého sa destinácia dostane na medzinárodné i domáce trhy turizmu na regionálnej, lokálnej a národnej úrovni. Marketing destinácie býva tiež označovaný za dušu marketingu v turizme.

Drobná a Morávková (2010, s. 55 - 56) hovoria o marketingu destinácie ako o filozofii, zameranej na poznanie, ovplyvňovanie a maximálne uspokojenie potrieb zákazníkov. Pri využití marketingu destinácie v cestovnom ruchu musia byť rešpektované špecifiká trhu cestovného ruchu. Aby sme zákazníkov v cestovnom ruchu ovplyvnili čo najviac, tak je dôležité poznať potenciálnych účastníkov cestovného ruchu.

Obidve definície hovoria o marketingu destinácie ako o dôležitom nástroji. Avšak každá z nich je zameraná na niečo iné. Palatková vo svojej definícii zdôrazňuje, že marketing je dôležitý preto, aby sa destinácia dostala či už na domáce alebo zahraničné trhy. Drobná a Morávková zdôrazňujú, že pri marketingu destinácie cestovného ruchu je potrebné poznať potenciálnych účastníkov cestovného ruchu, aby sme vedeli ako má byť marketing zameraný, aby sme účastníkov ovplyvnili čo najviac. Môže to byť napr. podľa veku, či bude marketing zameraný na mladých ľudí, rodinu alebo seniorov. V bakalárskej práci bude rozhodujúca definícia, ktorú uvádzajú Drobná a Morávková vo svojej knihe.

3.1 Produkt destinácie

Palatková (2006, s. 136 – 138) naznačuje, že každá destinácia sa snaží mať také produkty, aby boli odlišné od ostatných a boli úspešné na trhu. Tvorba produktu veľmi úzko súvisí

s propagovaním. Produkt destinácie sa odvíja od prirodzených kultúrno-historických predpokladov alebo môže byť výsledkom umelých aktivít.

Produkty destinácie môžeme členiť do dvoch na sebe závislých skupín:

1. **Destinačné produkty:** regióny, miesta, tranzitné trasy
2. **Tematické produkty:** rôzne aktivity

Drobná a Morávková (2004, s. 58) tiež predstavujú, že produkt by sa mal odlišovať od konkurenčnej ponuky, ďalej by sa mali tiež vyskytovať novinky v ponuke, ktoré by mali vychádzať z potrieb zákazníkov, správne uvedenie produktu na trh, sledovanie priebehu životného cyklu produktu (uvedenie na trh, rast, dospelosť, útlm pri predaji) a v každej fáze životného cyklu zvoliť iné marketingové opatrenia pri pôsobení na zákazníkov.

3.2 Konkurencieschopnosť destinácie

Konkurencieschopnosť je kľúčovým prvkom ako dosiahnuť úspech. Konkurencieschopnosť môže byť vyjadrená rôznymi ukazovateľmi ako napr. ziskovosť, počet návštevníkov, rast prenocovaní, investície vs výnosy a iné.

Konkurencieschopnosť môže byť definovaná ako schopnosť destinácie vytvárať výrobky s pridanou hodnotou, ktoré si udržujú svoje postavenie na trhu vzhľadom ku konkurencii. (Voigt a Pforr, 2014, s. 46)

Faktory ovplyvňujúce konkurencieschopnosť destinácie:

- Psychologická vzdialenosť: vnímaná vzdialenosť medzi destináciou a spotrebiteľom
- Destinačný manažment: marketing, riadenie návštevníkov, krízové riadenie
- Základné zdroje a atrakcie: kultúra, špeciálne udalosti, klíma, zábava
- Podpora faktorov a zdrojov: infraštruktúra, podnikanie, prístupnosť
- Imidž destinácie: dojmy z miesta, ktoré poskytuje sám spotrebiteľ (Voigt a Pforr, 2014, s. 48)

3.3 Plánovanie produktu, nové a existujúce produkty

Plánovanie produktu sa musí zaoberať otázkou, či budú produkty predávané na súčasných, alebo na nových trhoch. Sú štyri možnosti predaja produktu, ktoré sú zobrazené v tabuľke č. 1 (Palatková, 2006, s. 141 – 142)

Tab. 1 Možnosti predaja produktu v rozlíšení podľa trhu (Palatková, 2006, s. 142)

PRODUKT	TRH	
	EXISTUJÚCI	NOVÝ
NOVÝ	uvedenie nového produktu na existujúci trh	zavedenie nového produktu na nový trh
EXISTUJÚCI	modifikácia existujúceho produktu na existujúcom trhu	zmena umiestnenia nastávajúceho produktu s cieľom oslovenia nových trhov

4 KÚPEĽNÝ A WELLNESS CESTOVNÝ RUCH

Kúpeľný a wellness cestovný ruch má v súčasnosti veľký význam. Dôvod, ktorý posúva tento cestovný ruch stále viac a viac do popredia je ten, že v dnešnej dobe je na človeka vyvíjaný veľký nátlak či už v práci alebo v súkromí, a ľudia si potrebujú oddýchnuť a zregenerovať svoje telo aj myseľ. Preto cestujú za oddychom do kúpeľných miest a rôznych wellness centier. Je teda dosť pravdepodobné, že cestovný ruch v oblasti kúpeľníctva a wellness bude čoraz viac požadovaný, preto treba navrhovať nové projekty rozvoja cestovného ruchu v určitej oblasti, aby bolo čo najviac ľudí prilákaných práve do danej lokality. Pre návrh projektov je potrebné určiť, aké sú predpoklady v danej lokalite na poskytovanie kúpeľných a wellness služieb, aké kúpeľné a wellness služby budeme ponúkať, kto ich bude zabezpečovať, a kto bude cieľová klientela, na ktorú budú tieto služby zamerané. Táto problematika je rozobratá v tejto kapitole.

Orieška (2011, s. 68) uvádza, že kúpeľný a wellness cestovný ruch je rozvíjaný pomocou kúpeľných služieb. Kúpeľné služby sú produktom kúpeľných zariadení, ktoré využívajú prírodné liečivé zdroje, ktoré nám poskytuje naša zem, moria alebo klíma.

Benešová a Kruisová (2013, s. 12) hovoria o kúpeľnom a wellness cestovnom ruchu ako o forme cestovného ruchu, ktorá vyžaduje existenciu zdravotníckych zariadení, prírodných liečivých zdrojov, vhodného prírodného estetického prostredia a zodpovedajúci spoločensko-kultúrny život kúpeľného miesta.

4.1 Poskytovanie kúpeľných služieb

Základnou podmienkou kúpeľnej liečby sú:

- Prírodné liečivé zdroje
- Balneoterapeutické (kúpeľné) zariadenia
- Zariadenia poskytujúce pobyt počas kúpeľnej liečby – ubytovanie, stravovanie, kultúrno-spoločenské a športové aktivity

Dôležitou súčasťou je tiež vhodné a pekné kúpeľné prostredie ako napr. parky a spoločensko-kultúrna atmosféra kúpeľného mesta. Orieška (2011, s. 70 - 71)

4.1.1 Přírodní léčivé zdroje

Přírodní léčivé zdroje pozostávají z léčivých vod, léčivých peloid (rašeliny, bahno), léčivých plynů, radiovej emanácie a léčivej klímy. Na ľudský organizmus pôsobia svojím chemickým zložením, teplotou a mechanickým tlakom.

- **Přírodní léčivé vody** – tieto vody sa od ostatných vod odlišujú svojimi fyzikálnymi alebo chemickými vlastnosťami. Tieto vody nazývame termálne a minerálne. Termálna voda má pri vyvieraní teplotu vyššiu ako 20 °C a minerálna voda obsahuje najmenej 1000 mg minerálnych látok na 1 liter vody. Liečivé vody sa používajú rôznymi spôsobmi ako napr. kúpeľom, pitnej kúry, inhalácie alebo výplachu.
- **Přírodní léčivé peloidy** – sú to látky, ktoré v prírode vznikli kombináciou geologických, chemických, fyzikálnych a ďalších procesov. Delia sa na: rašeliny, slatiny, slatinné zeminy a bahno. Peloidy sa využívajú hlavne pri liečení pohybového ústrojenstva a gynekologických chorôb, pretože majú vysokú teplotu, ktorá sa napr. zábalmi dostáva do organizmu.
- **Liečivé plyny a rádiovej emanácie** – sú to rádioaktívne plyny vznikajúce pri rozpade niektorých rádioaktívnych prvkov. Využívajú sa na plynové kúpele alebo na injekčnú liečbu.
- **Liečivé klíma** – sú to najmä miesta v oblasti mora ďalej miesta s vysokou nadmorskou výškou alebo oblasti s výskytom jaskýň. (Orieška, 2011, s. 71 – 72)

4.1.2 Balneoterapeutické (kúpeľné) zariadenia

Jedná sa o priestory, kde sa vykonávajú diagnostické prehliadky, v ktorých sa nachádzajú rôzne prístroje a pomôcky ako napr. elektrodiagram, röntgen a iné, tiež sú to priestory, kde sa poskytujú jednotlivé liečebné procedúry (bazén, vane, telocvičňa). Tieto zariadenia sú buď samostatne alebo sú spojené spolu s ubytovacou, stravovacou a voľnočasovou prevádzkou. Tieto objekty sa často nazývajú kúpeľnými liečebňami alebo kúpeľnými domami. Orieška (2011, s. 72 - 73)

4.1.3 Zariadenia umožňujúce pobyt počas kúpeľnej liečby

Kúpeľný pacienti bývajú veľa krát ubytovaný aj v iných ubytovacích zariadeniach napr. v hoteloch vrátane kúpeľných hotelov, penziónoch a ubytovanie v súkromí. Orieška (2011, s. 73)

Drobná a Morávková (2010, s. 120) doplňa zariadenia, ktoré umožňujú pobyt počas kúpeľnej liečby a to o kúpeľné domy. Jedná sa o zdravotnú jednotku, ktorá sústreďuje liečebné zariadenia.

4.2 Charakteristika a klasifikácia kúpeľných služieb

Kúpeľné služby zahŕňajú v sebe základné a doplnkové služby. Poskytovanie kúpeľných služieb okrem poskytovania ubytovacích a stravovacích služieb zahŕňa taktiež aj odborný lekársky a zdravotnícky personál napr. fyzioterapeutov, masérov, lekárov atď. Súčasťou kúpeľnej liečby musí byť dobre naplánovaný liečebný režim podľa zdravotného stavu pacienta, čo predstavuje načasovanie liečebných procedúr, stravovania, odpočinku a spánku. Z kúpeľného pobytu by mal hosť odchádzať s pozitívnymi pocitmi a zážitkami. (Orieška, 2011, s. 73 – 74)

4.2.1 Zdravotnícke služby

Zdravotnícke služby predstavujú lekárske prehliadky a vyšetrenia, ktoré určujú ako bude kúpeľná liečba prebiehať, aké a koľko liečebných procedúr bude pacientovi naordinované. Pacient absolvuje po príchode vstupnú prehliadku na základe ktorej mu budú predpísané liečebné procedúry na celý pobyt. Na konci liečenia lekár vypracuje výstupnú správu, v ktorej popíše priebeh liečenia a stav pacienta. Hlavnou zložkou kúpeľnej starostlivosti je liečiť pacientov pomocou liečebných procedúr. Kúpeľná liečba zahŕňa široké množstvo procedúr:

a) Vodoliečba	h) Liečebné masáže
b) Teploliečba	i) Akupunktúru
c) Pohybová liečba	j) Pitnú liečbu
d) Liečba trakciou	k) Inhalačnú liečbu
e) Elektroliečba	l) Liečbu klímou
f) Svetloliečba	m) Liečbu prácou
g) Magnetoliečba	n) Ďalšie (Orieška, 2011, s. 74 – 85)

Ako píše Indrová a kol. (2009, s. 88) indikačné výkony sa v jednotlivých zariadeniach líšia s ohľadom na indikačné zameranie, čiže druhov liečených ochorení, ale aj na základe technického vybavenia konkrétneho zariadenia. Najčastejšie sú v kúpeľoch poskytované liečebné výkony rehabilitačné, masážne, vodoliečba a elektroliečba.

4.2.2 Ubytovacie služby

Orieška (2011, s. 85) naznačuje že, ubytovacie služby sú veľmi dôležitou súčasťou ako sa starať o hostí. Kúpeľné pobyty trvajú väčšinou tri až štyri týždne, preto by mali zariadenia, ktoré poskytujú ubytovanie poskytovať primeraný štandard, aby sa hostia počas celého pobytu cítili príjemne. Ubytovaným pacientom sú k dispozícii aj iné priestory napr. klubovňa, knižnica a záhrada.

Poskytovatelia ubytovania

- Hotely, motely, apartmány, hostince, domy – zvyčajne je ubytovanie spojené aj s poskytovaním služieb ako napr. zabezpečenie jedla jeden alebo viac krát denne.
- Penzióny, nocľah s raňajkami, hostely, nocľahárne – tieto zariadenia tiež poskytujú ubytovanie ale jedlo poskytujú iba jeden krát denne a to formou raňajok.
- Rekreačné chaty a chalupy, karavany, campings – tieto formy ubytovania sú spravidla ponúkané bez servisu stravovania na princípe vlastného stravovania.
- Podnájom, cestovné karavany, mobilné domy, rekreačné vozidlá, stany – tieto formy ubytovania sú väčšinou vo vlastníctve turistu ale môžu byť aj prenajaté. Väčšina z nich sú mobilné. Zvyčajne sú bez servisu ale napr. mnoho kempov poskytuje služby ako elektrinu, vodu, sociálne zariadenia. (Robinson, 2012, s. 3 – 4)

Robinson uvádza vyššie uvedený kontext ale v kúpeľnom cestovnom ruchu prevažujú títo poskytovatelia ubytovania:

- Hotely a apartmány
- Penzióny
- Liečebné domy

Vo všetkých týchto zariadeniach je väčšinou zabezpečené stravovanie. Sú tam poskytované aj iné služby ako napr. spoločenské miestnosti, pohybové miestnosti, kaviarne alebo bary, na prízemí týchto zariadení a iné.

Indrová a kol. (2009, s. 88 - 89) dopĺňa Robinsona a uvádza že, ubytovanie poskytujú jednak liečebné zariadenia ako sú liečebne, sanatória, hotely, kúpeľné domy ale rovnako aj sieť miestnych ubytovacích zariadení v súkromí. Ďalej konštatuje, že v kúpeľných mestách je poskytovanie ubytovacích služieb častým zdrojom príjmu u veľkej časti obyvateľov.

4.2.3 Stravovacie služby

Stravovanie je zabezpečené v jedálňach a je súčasťou liečenia. Má viesť k tomu aby sa pacient naučil správne stravovať. Veľa krát je na báze diéty, ktorú stanovuje lekár podľa stavu pacienta. (Orieška, 2011, s. 85)

4.2.4 Kultúrno-spoločenské a športovo-rekreačné služby

Orieška (2011, s. 86) poukazuje na to, že tieto služby sú charakteristické tým, že sa neorganizujú len pre kúpeľných hostí, ale aj pre širšiu verejnosť. Môžu sa nazývať tiež voľnočasové služby, ktoré umožňujú pacientom:

- Odpočinok, ktorý je zameraný na odstránenie únavy po procedúrach
- Rekreačno-poznávacie činnosti (rôzne prechádzky, poznávacie výlety)
- Športové vyžitie
- Kultúrne podujatia (kino, divadelné predstavenia, koncerty, besedy)
- Spoločensko-zábavné podujatia (tanečné zábavy, rôzne hry)

Ako hovorí Indrová a kol. (2009, s. 89) kultúrno-spoločenské služby sú neoddeliteľnou súčasťou kúpeľných služieb. Kúpeľné zariadenia sú teda spravidla k poskytovaniu týchto služieb vybavené spoločenskou miestnosťou pre organizovanie koncertov, prehliadok, prednášok, premietanie filmov, ďalej vlastná knižnica apod.

4.2.5 Doplnkové kúpeľné služby

Doplnkové kúpeľné služby sú takisto ako základné kúpeľné služby dôležitou súčasťou každého pobytu. Doplnkových kúpeľných služieb je mnoho, Orieška (2011, s. 86) uvádza tieto doplnkové služby: služby pracovní, občerstvenia, kozmetiky a iné.

4.3 Užívatelia kúpeľných a wellness služieb

V kontexte klasifikácie kúpeľných služieb môže byť cieľová klientela vymedzená z demografického hľadiska.

Demografické hľadisko

- **Vek**
 - **Deti:** deti s rôznymi postihnutiami a ochoreniami.
 - **Stredná veková kategória:** ľudia so zdravotnými problémami vo veku 30 – 50 rokov, alebo ľudia v tomto veku, ktorý praktizujú zdravý životný štýl a chodia do kúpeľov kvôli prevencii.
 - **Dôchodcovia:** do tejto skupiny sú zahrnutý starší ľudia s rôznymi ochoreniami, ktorí si chodia do kúpeľov tieto ochorenia liečiť a starší ľudia, ktorý tam chodia za oddychom a rekreáciou.
- **Pohlavie**
 - **Ženy:** patria sem ženy s rôznymi ochoreniami alebo ženy vyhľadávajúce oddych. V niektorých krajinách sa vyskytujú kúpele zamerané len na ženy a ženské problémy.
 - **Muži:** patria sem takisto ako u žien, muži s rôznymi ochoreniami a muži hľadajúci oddych a relax.
- **Rodinný status**
 - **Slobodný:** patria sem mladé páry hľadajúce romantiku, ktorú kúpeľné mestá ponúkajú.
 - **Rodiny s deťmi:** rodiny buď s postihnutými deťmi alebo so zdravými deťmi, ktorí vyhľadávajú len relax a oddych.
 - **Empty nest:** tzv. prázdne hniezda, sú to manželia, ktorých deti odišli už z domu a zostali sami. Tieto páry si často krátia dlhú chvíľku návštevou kúpeľov.

5 NÁSTROJE PODPORY ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V EÚ A NA SLOVENSKU

Na rozvoj cestovného ruchu sa používajú rôzne nástroje podpory cestovného ruchu. Nástroje podpory cestovného ruchu ovplyvňujú dopyt ale tiež ponuku. Ako hovorí Gúčík (2011, s. 14 – 16) poznáme tieto nástroje podpory cestovného ruchu:

Na národohospodárskej úrovni

- Tvorba strategického plánu rozvoja cestovného ruchu
- Podpora vedeckej a výskumnej činnosti v cestovnom ruchu
- Zavedenie štatistického zbierania dát ako nástroja kvantifikácie prínosov v cestovnom ruchu
- Tvorba organizačno-inštitucionálnej štruktúry cestovného ruchu
- Ochrana bezpečnosti návštevníkov – turistov a ich majetku
- Zastupovanie na medzinárodnej úrovni

Formovanie dopytu po cestovnom ruchu

- Liberalizácia cestovného styku
- Budovanie informačného systému cestovného ruchu
- Marketing a marketingová komunikácia cestovného ruchu
- Budovanie prezentácie cestovného ruchu v zahraničí
- Podpora sociálneho cestovného ruchu (deti a mládež, sociálne odkázané rodiny, seniori)

Formovanie ponuky cestovného ruchu

- Regionálne plánovanie a ochrana zdrojov cestovného ruchu
- Podpora investícií a modernizácie infraštruktúry cestovného ruchu
- Vzdelávanie ľudských zdrojov a výchova obyvateľstva k cestovnému ruchu (Gúčík, 2011, s. 14 – 16)

5.1 Nástroje podpory rozvoja cestovného ruchu v Európe

V rozvoji Európskeho cestovného ruchu hrá veľmi dôležitú úlohu Európska únia. Cestovný ruch bol do polovice osemdesiatych rokov 20. storočia na okraji záujmov Európskej únie a jeho rozvoj bol plne ponechaný v kompetencii členských štátov. Problematika cestovného

ruchu bola riešená len ako súčasť ostatných politík. Ale s rastúcim významom cestovného ruchu pre naplnenie globálnych cieľov Spoločenstva dochádza stále k tesnejšej spolupráci s členskými štátmi v oblasti rozvoja cestovného ruchu. (Tittelbachová, 2011, s. 23)

Bejdáková, Paulovčáková a Benešová (2015, s. 49) poukazujú na to, že cestovný ruch má pre európske krajiny významný ekonomický a spoločenský prínos. Inštitúcie štátnej správy a podnikatelia v tomto odvetví si uvedomujú, že kvalita služieb je základom úspechu a cestou k prosperite ako pre obchodné organizácie, tak pre destinácie cestovného ruchu, preto sa ho snažia rozvíjať.

Ako hovorí (Hamarnehová, 2014, s. 42) Európa je dominantným regiónom medzinárodného cestovného ruchu. Jej podiel na medzinárodných príjazdoch či príjmoch klesá, ale v krátkodobom a strednodobom horizonte si svoju pozíciu udrží. Región je silný vďaka rôznym aspektom, ako napr. prítomnosť atraktivít cestovného ruchu, relatívne vyspelá infraštruktúra, integračný proces, geografické usporiadanie apod. Európa je jednou z hlavných turistických destinácií a päť jej členských štátov patrí medzi desať najnavštevovanejších zemí na svete. Cestovný ruch prispieva k zamestnanosti a hospodárskemu rastu, rozvoju okrajových či menej rozvinutých oblastí a regiónov. V svojich aktivitách zameraných na rozvoj cestovného ruchu by sa európsky región mal zamerať na hlavné zdrojové trhy, na podporu netradičných foriem cestovného ruchu, na podporu cestovného ruchu pre všetkých a to všetko na princípe udržateľného rozvoja.

5.1.1 Organizácie na podporu cestovného ruchu v Európe

Európa je hlavnou svetovou destináciou cestovného ruchu. Cestovný ruch hrá dôležitú úlohu v rozvoji mnohých európskych regiónov. Na to aby sa cestovný ruch rozvíjal sú v Európe založené organizácie na podporu cestovného ruchu. Medzi organizácie patrí: Európska komisia cestovného ruchu, Európska skupina pre cestovný ruch, Európska komisia asociácií cestovných kancelárií.

Európska komisia cestovného ruchu (European Travel Commission, ETC)

Bola založená v roku 1948 a prvých 19 rokov bola súčasťou OEEC (dnešnej Organisation for Economic Co-operation and Development, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, OECD) neskôr sa stala samostatnou, dobrovoľnou organizáciou a po roku 1990 sa k nej pripojila väčšina stredoeurópskych zemí. Ide o európsku „kontinentálnu turistickú organizáciu“, ktorej členmi sú národné turistické organizácie (NTO) európskych zemí.

ETC je organizácia, ktorá zodpovedá za propagáciu turistickej destinácie Európa. ETC sa v rámci propagácie zameriava na tri základné aktivity:

- Reklamu
- Public relations
- Propagáciu zameranú na zástupcov cestovného ruchu (Hamarnehová, 2014, s. 41)

Európska skupina pre cestovný ruch (European Travel&Tourism Action Group, ETAG)

Bola založená v roku 1981 z iniciatívy ETC ako reprezentant subjektov pôsobiacich v cestovnom ruchu. Členskú základňu tvoria európske profesné asociácie zastupujúce široký záujem členov rôznych sektorov cestovného ruchu. Cieľom je:

- Podpora vzťahov a spolupráce medzi vládami, NTO a subjektmi súkromného a verejného sektoru
- Rozvoj európskeho cestovného ruchu a likvidácia bariér obchodu služieb cestovného ruchu (Hamarnehová, 2014, s. 41)

Európska komisia asociácií cestovných kancelárií (European Commission of the Travel Agents Associations, ECTAA)

Združuje národné asociácie cestovných kancelárií a agentúr členských zemí EÚ a dvoch zemí európskeho ekonomického priestoru Švajčiarsko a Nórsko. Táto asociácia bola založená už v roku 1961 v Nemecku šiestimi zakladateľskými štátmi: Nemecko, Belgicko, Francúzsko, Taliansko, Luxembursko a Holandsko. ECTAA je reprezentant európskych cestovných kancelárií a agentúr a je uznávaná ako ich hovorca pre všetky politické otázky, legislatívne návrhy a opatrenia majúce bezprostredný dopad na činnosť európskych kancelárií a agentúr. (Hamarnehová, 2014, s. 41)

5.1.2 Rozvoj európskeho cestovného ruchu pomocou viacerých produktov

Rozvoj európskeho cestovného ruchu sa uskutočňuje prostredníctvom programov na podporu európskeho cestovného ruchu. Tieto programy sú stručne popísané z dôvodu rozsiahlosti témy.

Produkt EDEN European Destinations of Excellence (Excelentná európska destinácia)

Európska komisia v časovom predstihu stanoví tému, ktorá je základným motívom pre produktové línie danej destinácie. Významné hľadisko celého projektu EDEN spočíva

vo výbere destinácie, ktorá je na medzinárodnom trhu cestovného ruchu relatívne nová a na druhej strane môže táto destinácia priťahnuť turistov z európskych destinácií, ktoré sú už známe.

Cieľom projektu EDEN je:

- Zvýšiť návštevnosť bezpečných excelentných destinácií v EÚ
- Aplikovať udržateľný rozvoj destinácie
- Prezentovať možnosti ponuky návštevníkom behom všetkých ročných období
- Vytvoriť platformu pre výmenu skúseností medzi jednotlivými účastníkmi destinácií
- Podporovať vznik sietí týchto destinácií, ktoré môžu presvedčiť i iné destinácie, aby prijali systém udržateľného rozvoja (Novacká, 2011, s. 85)

Produkt Európske hlavné mesto kultúry

Program Európske hlavné mesto kultúry tvorí podmienky pre dlhodobý rozvoj menších miest s kultúrnym zázemím. Európske hlavné mestá kultúry sa veľmi ťažko porovnávajú a nie je možné ich kategorizovať do jednej skupiny. Významný prínos a výsledok tohoto programu predstavuje revitalizáciu týchto miest, ktorá predstavuje ich opätovný rozvoj a v konečnom dôsledku i návštevnosť.

Cieľom programu Európske hlavné mesto kultúry je:

- Význam a hojnosť akcií v podmienkach diverzity európskej kultúry
- Umožniť ľuďom poznať kultúru z rôznych európskych zemí a podporiť ich vzájomné porozumenie (Novacká, 2011, s. 88)

Program Calypso – cestovný ruch pre všetkých

Filozofia tohoto programu spočíva v prepojení nevyužitých voľných kapacít v službách cestovného ruchu mimo sezóny a v tvorbe príležitostí cestovať pre ľudí, ktorí majú čas v danom období. Cieľom programu je umožniť cestovať ľuďom, ktorí nemajú dostatok finančných prostriedkov. Umožňuje im cestovať mimo sezónu, kedy je cestovanie a náklady s ním spojené lacnejšie ako v hlavnej sezóne. Tým pomôže aj lokálnym ekonomikám, ktoré bojujú s nízkou návštevnosťou mimo sezóny. Calypso identifikuje štyri skupiny znevýhodnených obyvateľov Európskej únie:

- Mladých ľudí vo veku 18 až 30 rokov
- Rodiny vo finančnej tiesni

- Zdravotne handicapovaných
- Seniorov nad 65 rokov (Novacká, 2011, s. 91 - 92)

Program Dunajský región – európsky makroregión a destinácia cestovného ruchu

Rieka Dunaj je predmetom záujmu v oblasti cestovného ruchu už dlhšiu dobu. Členské krajiny v Dunajskom makroregióne tvoria krajiny, ktorými preteká rieka Dunaj, a krajiny, ktoré sú prepojené s riekou Dunaj prostredníctvom ďalších vodných tokov. Základné zameranie Dunajskej stratégie sa orientuje na nasledujúce ciele:

- Prepojenie podunajskej oblasti
- Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti
- Rozvíjanie prosperity v podunajskej oblasti
- Posilnenie podunajskej oblasti (Novacká, 2011, s. 96 - 97)

5.2 Nástroje podpory rozvoja cestovného ruchu v Slovenskej republike

Na Slovensku je veľa kultúrnych pamiatok, termálnych vôd, športových príležitostí a prírodných krás a veľa iných vecí, ktoré lákajú turistov. Vďaka nim sa na Slovensku rozvíja cestovný ruch. Cestovný ruch na Slovensku sa rozvíja aj vďaka praktizovaniu zdravého životného štýlu, ktorý je momentálne v kurze. Ľudia vyhľadávajú rôzne turistické a športové príležitosti po celom Slovensku. Na to aby sa na Slovensku rozvíjal cestovný ruch sú potrebné nástroje podpory rozvoja cestovného ruchu. O podporu a rozvoj cestovného ruchu sa na Slovensku stará Slovenská agentúra pre cestovný ruch. Táto agentúra sa zaoberá propagovaním a prilákaním návštevníkov na Slovensko. Keďže táto práca sa sústreďuje na podporu cestovného ruchu v kúpeľnom meste. Zisťujú sa deficity zo strany podpory na základe, ktorých bude vypracovaný návrh projektu rozvoja cestovného ruchu v kúpeľnom meste. Nižšie v tabuľke 2 sú uvedené jednotlivé kúpeľné mestá a ukazovatele cestovného ruchu v týchto mestách. Z tejto tabuľky je vidieť, ktoré z uvedených miest sú na tom z pohľadu cestovného ruchu najlepšie a najhoršie. Ako je vidieť kúpeľné mestá Trenčianske Teplice a Piešťany sú z pohľadu využitia stálych lôžok na tom najlepšie. Najmenej využitých lôžok má Liptovský Mikuláš.

Tab. 2 Ukazovatele cestovného ruchu vo vybraných kúpeľných mestách Slovenska (Štatistický úrad SR, ©2016)

Mesto	2014 (k 31.12.)				
	Ubytovacie zariadenia	Lôžka (miesta) spolu	Návštevníci	Prenocovania návštevníkov	Využitie stálych lôžok (%)
Liptovský Mikuláš	76	2 515	60 706	169 160	25
Piešťany	38	4 308	93 412	587 764	41
Poprad	39	2 112	71 288	158 077	29
Trenčianske Teplice	22	1 849	50 679	319 032	53
Vysoké Tatry (región)	373	19 160	515 345	1 574 499	36

5.2.1 Slovenská agentúra pre cestovný ruch

Slovenská agentúra pre cestovný ruch je štátna príspevková organizácia špecializovaná na marketing a štátu propagáciu cestovného ruchu Slovenskej republiky. Bola zriadená ministerstvom hospodárstva v roku 1995. Táto agentúra disponuje týmito nástrojmi podpory cestovného ruchu na Slovensku:

- Vykonáva marketing cestovného ruchu v celom štáte
- Sprostredkováva informácie o možnostiach cestovného ruchu na Slovensku
- Propaguje Slovensko ako cieľovú destináciu cestovného ruchu
- Prispieva k tvorbe pozitívneho obrazu Slovenska v zahraničí
- Podporuje predaj produktov cestovného ruchu Slovenskej republiky

Slovenská agentúra pre cestovný ruch momentálne patrí do zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. (SACR, ©2008)

SACR a podpora rozvoja domáceho cestovného ruchu

Slovenská agentúra pre cestovný ruch sa v programovom období 2014 – 2020 zamerala na podporu rozvoja domáceho cestovného ruchu (DCR). Cieľom marketingovej podpory DCR je zaujať a motivovať ľudí k tráveniu dovolenky na Slovensku. SACR bude viesť stálu marketingovú kampaň na podporu domáceho cestovného ruchu, ktorá má názov: „Dovolenkuj na Slovensku“. Bude sa realizovať v spolupráci so všetkými zainteresovanými organizáciami, predovšetkým KOČR, OOCR, profesnými zväzmi, verejnoprávnymi médiami, podnikateľskými subjektmi, kultúrными, športovými a vzdelávacími inštitúciami. Slovensko relatívne malá krajina má bohatú ponuku pre všetky cieľové skupiny, v sezóne aj

mimosezónne. SACR chce týmito aktivitami podporiť rozvoj domáceho cestovného ruchu na Slovensku:

- Vytvorenie silnej značky Slovensko
- Reklama cestovného ruchu na Slovensku na internete – sociálne siete, internetové noviny apod.
- Vonkajšia reklama – zastávky MHD, vlakové stanice, autobusové zastávky, pošty
- Informácie o možnostiach cestovného ruchu na internete – www.slovakia.travel, pretože až 78% ľudí sa pri výbere domácej dovolenky riadi informáciami z internetu
- Priamy marketing
- Organizácia rôznych spoločenských, zábavných, kultúrnych a športových podujatí, festivalov (SACR, Marketingová stratégia SACR na obdobie 2014- 2020, ©2008)

5.3 Nástroje podpory rozvoja cestovného ruchu v Trenčianskom kraji

Trenčiansky kraj pozostáva z deviatich okresov – Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske, Považská Bystrica, Prievidza a Púchov. Tento kraj s rozlohou 4502 km² a počtom obyvateľov takmer 600 tisíc má tradíciu umeleckej a remeselnej činnosti, mnoho športových príležitostí, možnosti rekreácie a prírodné krásy. V tomto kraji sú zachovalé, staré kostoly, hrady či kaštiele. Atraktivity cestovného ruchu v Trenčianskom kraji sú rozdelené do rôznych typov, ktoré sú uvedené v tabuľke 3. Väčšina z uvedených atraktivít súvisí priamo s mestom Trenčianske Teplice alebo blízko nich. V Trenčianskych Tepliciach sa nachádza veľa atraktivít pre cestovný ruch, ktoré sú uvedené v tabuľke 3 napr. Kúpeľný park s lesoparkom, Strážovské vrchy, Kúpalisko Zelená Žaba, cyklotrasy, náučné chodníky, mini golf, tenisové kurty, Jarmok ľudových remesiel, Jarné literárne štvrky.

Tab. 3 Atraktivity cestovného ruchu v Trenčianskom kraji (vlastné spracovanie podľa © 2005 – 2015 SACR)

Druh atraktivity	Názov
Kultúra a pamiatky (hrady, zámky, zrúcaniny)	Trenčiansky hrad, Bojnický zámok, zrúcaniny: Beckov, Čachtice Považský hrad, Tematín, Vršatec, Uhrovec
Prírodné krásy	Strážovské vrchy, Historický park J. M. Magina, Súľovské vrchy, Kúpeľný park s lesoparkom

Aquaparky a kúpele	Termálne kúpalisko Čajka, Kúpalisko Zelená Žaba, Kúpele Trenčianske Teplice
Športové príležitosti	vodné športy, cyklotrasy, pešia turistika, mini golf, tenis, hokej, futbal, korčuľovanie
Podujatia, tradície a folklórne podujatia	Bažant pohoda, Medzinárodný festival duchov a strašidiel, Medzinárodný folklórny festival Myjava, Trenčianska hudobná jar, Sväto Floriánska električka, Jarmok ľudových remesiel, Jarné literárne štvrtky

Cestovný ruch v Trenčianskom kraji treba rozvíjať pomocou rôznych projektov rozvoja cestovného ruchu a vymýšľať nové nápady, ktoré ľudí prilákajú na toto miesto. V tabuľke 4 je uvedená ubytovacia infraštruktúra CR ako celku, z toho sú vybrané tri kategórie ubytovacích zariadení a to hotely, penzióny a kempingy. Farebnými šípkami je znázornený medziročný pokles (zelená), stagnácia (žltá) alebo úbytok (červená) v rámci daných ubytovacích zariadení a ich ukazovateľov CR.

Tab. 4 Vývoj počtu ubytovacích zariadení, návštevníkov, prenocovaní návštevníkov a lôžok v období 2012 – 2014 v Trenčianskom kraji (Sekcia poskytovania štatistických produktov a služieb, 2015, s. 20)

Ubytovacia infraštruktúra CR	2012	2013	2014
Ubytovacie zariadenia k 31. 12. spolu	259	246	234
Hotely	54	50	48
Penzióny	74	73	72
Kempingy	6	5	5
Návštevníci spolu (osoby)	244 033	238 336	244 144
V hoteloch	101 087	97 748	104 136
V penziónoch	43 784	44 000	46 177
V kempingoch	7 276	8 185	6 169
Prenocovania návštevníkov spolu	964 664	972 493	987 153
V hoteloch	288 704	277 396	287 168
V penziónoch	89 450	96 487	98 357
V kempingoch	14 103	15 640	11 774
Lôžka spolu	14 694	14 397	13 291
V hoteloch	3 856	3 582	3 604
V penziónoch	2 228	2 286	2 302
V kempingoch	2 547	3 324	2 126

5.3.1 Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región

Krajská organizácia je právnická osoba, ktorá podporuje CR vytvára podmienky a realizuje aktivity na rozvoj cestovného ruchu na území Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Členmi krajskej organizácie sú vyšší územný celok, Trenčiansky samosprávny kraj, OOCR Región HORNÁ NITRA – BOJNICE, OOCR Región Horné Považie, OOCR Trenčianske Teplice. Ich cieľom je vzájomným konsenzom podporiť cestovný ruch na území Trenčianskeho samosprávneho kraja, na základe toho sa rozhodli založiť krajskú organizáciu cestovného ruchu s názvom Trenčín región. (Trenčiansky samosprávny kraj, ©2016)

Predmetom činnosti organizácie je najmä:

- Podpora a vytváranie vhodných podmienok na rozvoj cestovného ruchu na území Trenčianskeho samosprávneho kraja
- Podpora kultúrneho, spoločenského a športového života a zachovanie prírodného a kultúrneho dedičstva
- Organizovanie podujatí pre obyvateľov a návštevníkov
- Presadzovanie trvalo udržateľného rozvoja cestovného ruchu tak, aby sa zachovávalo životné prostredie a rešpektoval sa spôsob života miestneho obyvateľstva a vlastnícke práva
- Iniciovanie alebo zabezpečovanie tvorby, manažmentu a prezentácie produktov cestovného ruchu
- Zakladanie turisticko-informačných kancelárií a vedenie ich evidencie
- Reklamná, propagačná a inzertná činnosť (Trenčiansky samosprávny kraj, ©2016)

Táto organizácia uskutočňuje rôzne projekty, ktoré napomôžu rozvoju cestovného ruchu v Trenčianskom kraji. Sú to projekty ako napr. Projekt sedem divov Trenčianskeho samosprávneho kraja, akcia „Kúpele v regióne“, Čistenie podzemia Čachtického hradu a mnoho iných.

Projekt sedem divov Trenčianskeho samosprávneho kraja

Tento projekt je organizovaný ako vzdelávacia, osvetová a propagačná súťaž, ktorej cieľom je viac oboznámiť verejnosť s najzaujímavejšími dielami ľudských rúk na území TSK a taktiež podporiť cestovný ruch v kraji.

Súťaž sa konala v spolupráci s odbornými inštitúciami a osobnosťami v kraji. Od vyhlásenia súťaže Trenčiansky samosprávny kraj postupne na stránkach novín MY, ale aj

na internetovej stránke www.tsk.sk predstavil 21 nominovaných divov, pričom 3 z nich navrhli čitatelia regionálnych novín v sieti MY. Hlasovanie prostredníctvom hlasovacích kupónov v uvedených týždenníkoch, ako aj na webovej stránke Trenčianskeho samosprávneho kraja trvalo mesiac. O konečnom poradí napokon rozhodlo 4349 hlasujúcich. Samotné výsledky potvrdzujú, že Trenčiansky kraj právom nazývame krajom hradov a zámkov - za najväčšie divy sú považované práve takéto pamiatky. Prvenstvo a prívlastok najväčší div Trenčianskeho samosprávneho kraja získal Bojnický zámok, druhé miesto obdržal Trenčiansky hrad a tretie miesto patrí hradu Beckov. Sedem divov dopĺňajú tieto pamiatky: 4. Mohyla generála M. R. Štefánika na Bradle, 5. hrad Čachtice, 6. Rímsky nápis na skale Trenčianskeho hradu a 7. Považský hrad. (Trenčiansky samosprávny kraj, ©2016)

Akcia „Kúpele v regióne“

Akcia „Kúpele v regióne“ sa úspešne konala už štvrtý rok. Táto akcia je organizovaná na podporu mesta Trenčianske Teplice ale taktiež aj obcí a miest, ktoré sú do tohoto projektu zapojené. Záujem návštevníkov prekonal očakávania organizátorov a dosiahnuté výsledky akcie hovoria o tom, že kvalitné kúpeľné služby neostávajú bez povšimnutia a záujem verejnosti o tieto služby sa zvyšuje. Občania 46 miest a obcí mohli počas trvania akcie (od 1. 12. do 23. 12. 2015 a od 2. 1. do 29. 2. 2016) využiť mimoriadne zvýhodnené vstupné – až 50% zľavy na všetky termálne bazény a 30% zľavy na vonkajší bazén Grand.

V porovnaní s predchádzajúcim ročníkom oslovil projekt až o 2 810 kúpeľných hostí viac, pričom nárast vstupov na regionálnu zľavu sa pravidelne zvyšoval, týždenne zhruba o 400 návštevníkov. (Trenčiansky samosprávny kraj, ©2016)

Čistenie podzemia Čachtického hradu

Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región v spolupráci s OZ Slovenské podzemie a SPŠ v Novom Meste nad Váhom organizovali pomocnú brigádu v čachtických podzemných priestoroch. Chodby čachtického podzemia sú vo vlastníctve poľnohospodárskeho družstva Čachtice, ktoré plánuje v nadchádzajúcej turistickej sezóne tento tajuplný a legendami opradený priestor sprístupniť verejnosti.

K sprístupneniu čachtického podzemia napomáhajú mladí dobrovoľníci. Svojpomocnou prácou už vyčistili 150 m podzemných chodieb. Spoločnou prácou sa mladým brigádnikom podarilo vyniesť viac ako 500 vedier zeminy. V priestoroch vyčistených od nánosov hliny bude umiestnená expozícia mapujúca život Alžbety Báthory. Najväčším lákadlom bude

replika mučiaceho nástroja, železnej panny, ktorú podľa legiend „krvavá grófka“ využívala pri mučení mladých dievčat práve v týchto podzemných priestoroch. Nebude chýbať ani výstava o čachtickom víne, ktoré vyrába miestne poľnohospodárske družstvo. Jedným z najobľúbenejších je červené víno s príznačným názvom „Báthoryčkina krv.“

Sprístupnenie chodieb verejnosti rozšíri a zatraktívni ponuku produktov cestovného ruchu v Čachticiach a má veľký potenciál prilákať množstvo turistov. (Trenčiansky samosprávny kraj, ©2016)

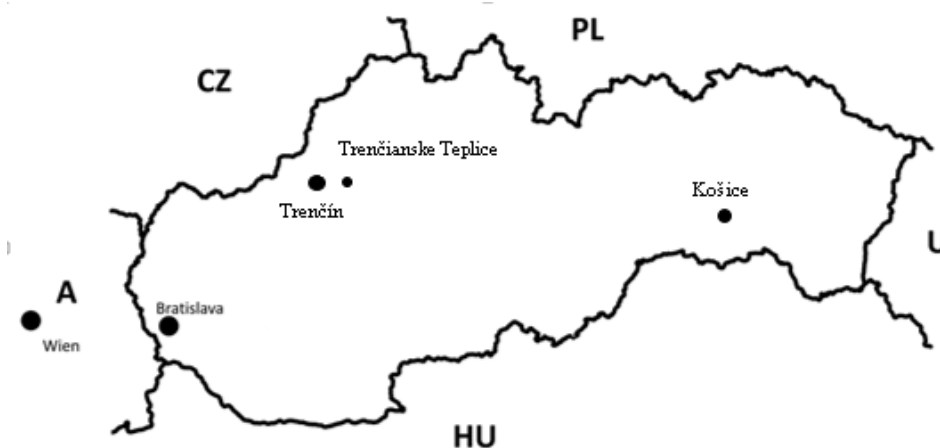
II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA MESTA TRENČIANSKE TEPLICE

Trenčianske Teplice majú viac ako štyri tisíc obyvateľov. Ležia v údolí potoka Teplička na úpätí Strážovských vrchov v nadmorskej výške 272 metrov. Mesto Trenčianske Teplice je ohraničené zmiešanými lesmi, ktoré vytvárajú pokojnú atmosféru. Centrum mesta leží na prameňoch liečivej horúcej vody. Mesto, ktoré nevyniká svojou veľkosťou tiež dokáže očariť rôznymi zaujímavosťami ako napr. unikátny lesopark s rozlohou 18ha, pitným prameňom s termálnou vodou, kúpaliskom zasadeným priamo do skaly, najstarším hudobným festivalom komornej hudby v strednej Európe. Priamo na námestí sa nachádza vonkajší bazén, ktorý funguje i v zimných mesiacoch. Trenčianske Teplice majú svoje neopakovateľné čaro. (Havelková, 2014, s. 4 – 5)

6.1 Poloha

Trenčianske Teplice sa nachádzajú v západnej časti Slovenska, na juhozápade Strážovských vrchov, len 15 km severovýchodne od krajského mesta Trenčín vid'. Obrázok 1. Trenčianske Teplice sa nachádzajú blízko českých hraníc. Od hlavného mesta Slovenska, Bratislavy, sú vzdialené cca 130 km. Mesto sa rozprestiera v úzkej doline, cez ktorú preteká potok Teplička a lemujú ju dva výrazné chrbty – zo severnej strany Grófovec (557 m n. m.), a z južnej strany Klepáč (575 m n. m.), ktorý je aj najvyšším vrchom nad kúpeľným mestečkom. (Havelková, 2014, s. 10 - 11)

Obr. 1 Poloha Trenčianskych Teplíc v rámci SR (vlastné spracovanie podľa Slepamapa.sk, ©2015)

Trenčianske Teplice sa z hľadiska dopravnej infraštruktúry nachádzajú na dobrom mieste, čo je vidieť na obrázku 2. Dá sa povedať, že Trenčianske Teplice sa nachádzajú na hlavnej

trase Trenčín-Trenčianska Teplá-Žilina, keďže T. T. sú vzdialené od Trenčína cca 20 min cesty autom. Výhodou T. T. je ich relatívna blízkosť k hlavnému mestu Bratislava cca 90 min, kde sa nachádza letisko. Na obrázku 2 je tiež vidieť blízkosť k českým hraniciam, čo je výhodou pri medzinárodnej spolupráci. Trenčianske Teplice v rámci medzinárodnej spolupráce momentálne spolupracujú s Českou republikou a Rakúskom. Veľké plus pre T. T. je blízkosť železničnej trate nachádzajúcej sa v Trenčianskej Teplej, ktorá je cca 10 min cesty autom od T. T.

Obr. 2 Poloha Trenčianskych Teplíc z hľadiska dopravnej infraštruktúry (Google maps, ©2016)

6.1.1 História Trenčianskych Teplíc

Podľa historického hľadiska je jasné, že teplé pramene na území Trenčianskych Teplíc museli poznať už začiatkom nášho letopočtu Kvádi a Markomani, neskôr rímske légie, ktorých prítomnosť dokumentuje aj rímsky nápis na trenčianskej hradnej skale z roku 179 n. l. O Trenčianskych Tepliciach ako o kúpeľoch sa prvý raz hovorí už v 13. storočí. Známymi majiteľmi kúpeľov bola rodina Ilésházyovcov, ktorá kúpele vlastnila 241 rokov. V roku 1835 kúpil kúpele viedenský finančník Juraj Sina. Vybudoval a zmodernizoval mnoho kúpeľných zariadení. V jeho šľapajach kráčali i jeho deti, Šimon a Ifigénia. Šimon dal postaviť niekoľko budov. Ifigénia sa postarala o vznik Kursalonu (Kúpeľnej dvorany) s kaviarňou, čítárňou, jedálňou, divadelnou a hudobnou sálou či o výstavbu najvýznamnejšej budovy mesta, súčasnej prezliekarne k zrkadlisku Sina v originálnom maurskom slohu – Hammam. Na konci 19. storočia začala v Trenčianskych Tepliciach komplexnejšia kúpeľná liečba. Následne sa majitelia kúpeľov menili takto:

- V roku 1909 ich vlastnila maďarská akciová spoločnosť

- O 9 rokov neskôr Československá akciová spoločnosť
- V roku 1948 bolo znárodnenie a kúpele vlastnil štát (Havelková, 2014, s. 7 – 8)

Tento rok bol veľkým medzníkom pretože sa vydal zákon č. 125/1948 Zb. o znárodnení prírodných liečivých zdrojov a kúpeľov. V roku 1950 sa začalo s prestavbou na zdravotnícke zariadenie. Od 1. apríla 1953 prešli Trenčianske Teplice do systému sanatórií, zotavovní a kúpeľov ROH.

Od 1. januára 1957 prešli do priameho riadenia štátnej zdravotnej správy. Počas tohoto obdobia bolo zrekonštruovaných mnoho kúpeľných budov, bazénov a zariadení.

V roku 1995 sa Československá akciová spoločnosť pretransformovala na akciovú spoločnosť Kúpele Trenčianske Teplice, a. s., ktorá vlastní kúpele dodnes. Toto pretransformovanie bolo výsledkom privatizácie. Privatizácia na Slovensku začala v roku 1989 po páde socializmu, kedy základným cieľom privatizácie bola transformácia ekonomiky na podmienky trhového hospodárstva a tento proces bol podmienený zásadnou zmenou vlastníckych vzťahov. Tento proces zahŕňa vrátenie pôvodného majetku vlastníkom, likvidácia neefektívnych štátnych podnikov, prechod majetku štátu do vlastníctva obcí. Privatizácia sa delí na tzv. Malú a veľkú privatizáciu.

Malá privatizácia bola podľa zákona č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické a fyzické osoby v znení neskorších predpisov.

Veľká privatizácia bola rozdelená na prvú a druhú vlnu kvôli počtu privatizovaných subjektov a veľkosti majetku, ktorý vstupoval do privatizácie. Veľká privatizácia sa konala na základe zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby. 1. vlna privatizácie v, ktorej sa zahrnul majetok 678 štátnych podnikov v celkovej hodnote 169 mld. Sk a týkala sa majetku štátnych podnikov z oblasti priemyslu, služieb a ostatných oblastí. 2. vlna privatizácie sa od prvej vlny odlišovala len inými metódami privatizácie.

Súčasťou transformácie štátneho majetku je proces likvidácie štátnych podnikov. Aj v tomto procese dochádzalo k problémom často sa obchádzala povinnosť verejných dražieb, ktorá bola nahradená súhlasmi s priamymi predajmi, nedostatočná kontrola likvidátorov spôsobila, že likvidácie boli často neefektívne, zdĺhavé. Často sa majetok dostal do vlastníctva nových majiteľov za ceny hlboko pod ich skutočnú hodnotu. (E-stránky.sk, ©2016)

- V roku 1996 ich začala vlastníť akciová spoločnosť Slovenské liečebné kúpele

- 2006 - počas roka kúpele zmenili dva razy majiteľa
- 2007 - došlo k zmene obchodného názvu na Kúpele Trenčianske Teplice, a. s. (Havelková, 2014, s. 7 – 8)

6.2 Kúpele v Trenčianskych Tepliciach

Kúpele Trenčianske Teplice, a. s. majú k dispozícii šesť prírodných liečivých zdrojov, ktoré sa používajú na vonkajšiu a vnútornú balneoterapiu. Sírne termálne liečivé pramene majú rovnaké chemické zloženie, líšia sa len teplotou vody. Voda v tejto oblasti je vzácna práve kvôli optimálnej balneologickej teplote jednotlivých prameňov, ktorá ju umožňuje používať bez ohrievania, ochladzovania, či inej úpravy. Pramene v Trenčianskych Tepliciach nemusia prechádzať úpravou pred použitím v bazénoch na rozdiel od európskych prameňov, čím vlastne nedochádza k znižovaniu obsahu účinných látok. Teplota vody sa tu pohybuje od 35,5° C do 39° C. Vek tejto unikátnej vody sa výskumami odhaduje na 25 000 rokov. Termálne liečivé pramene v Trenčianskych Tepliciach pôsobia analgeticky, zlepšujú prekrvenie tkanív, uvoľňujú svalové napätie, čo vedie k zlepšeniu pohyblivosti a celkových pôsobením prispievajú k zlepšeniu telesnej kondície. (Havelková, 2014, s. 17 – 18)

V Trenčianskych Tepliciach sa liečia rôzne ochorenia ako:

- Degeneratívne a zápalové ochorenia pohybového ústrojenstva
- Následky po úrazoch a operáciách pohybového ústrojenstva
- Neurologické ochorenia
- Gynekologické ochorenia
- Kožné ochorenia vrátane psoriázy
- Trávacie ústrojenstvo, metabolické ochorenia
- Onkologické ochorenia

Ako bolo už v teórii spomenuté kúpele ponúkajú veľké množstvo procedúr a Trenčianske Teplice nie sú výnimkou. Trenčianske Teplice ponúkajú širokú škálu procedúr ako:

- päť bazénov s prírodnou liečivou termálnou vodou a vaňové kúpele
- Peloidoterapia: minerálne parafango, rašelina
- Pitná liečba: Prameň Ifigénia
- Pohybová liečba: cvičenie individuálne alebo skupinové, plávanie, fitness, bicyklovanie
- Masáže: klasické, reflexné, thajské, lávové horúce kamene, reflexológia nôh

- Vodoliečba a teploliečba: vírivé končatinové kúpele, Whirlpool, škótske streky, perličkový kúpeľ, Kneippova vodoliečba, finska sauna, parafín, kryoterapia
- Elektroliečba
- Svetloliečba: solárium, infračervené žiarenie, laser, biolampa
- Ostatné procedúry: oxygenoterapia, plynové injekcie, inhalácie, suchý uhličitý kúpeľ (Havelková, 2014, s. 18 – 20)

6.3 Cieľová klientela v Trenčianskych Tepliciach

Cieľová klientela v Trenčianskych Tepliciach je rôznorodá. Toto kúpeľné mesto navštevujú všetky vekové kategórie od najmladších až po najstarších. Trenčianske Teplice ponúkajú návštevníkom rôzne produkty ako napr. liečebné kúpele, oázu harmónie a relaxu, kultúru, históriu, turistiku a v neposlednom rade ideálne miesto pre firemné akcie. V tabuľke č. 5 je vidieť segmentáciu cieľovej klientely Trenčianskych Teplíc a ich dopytu po produktoch, ktoré mesto ponúka.

Tab. 5 Segmentácia cieľovej klientely a jej dopytu po produktoch (vlastné spracovanie podľa OOCRTT, ©2012)

	Liečebné kúpele pre pacientov so širokým spektrom indikácií	Oáza harmónie a relaxu ako rezort zdravého životného štýlu	Noblesa kúpeľného mesta s top kultúrnou ponukou	Ideálne miesto pre firemné podujatia a konferencie	Východisko pre výlety za históriou a turistikou v okolí
Ľudia s ochorením potrebujúci liečbu (40+)					
Ľudia v strese, hľadajúci únik a relax (35-55)					
Ľudia preferujúci zdravý životný štýl (25-50)					
Páry hľadajúce romantický zážitok (25-50)					
Ľudia hľadajúci oddych s kultúrou (40+)					
Nároční konzumenti kultúry					
Firemné kolektívy s cieľom práce i zábavy					
Účastníci konferencií a školení					
Ľudia preferujúci pešie/ cyklistické túry					
Ľudia obľubujúci výlety za kultúrou a históriou					
Rodiny s malými deťmi					
Športovci na sústreďeniach					

V tabuľke 5 sú dva odtiene farby kde tmavší odtieň signalizuje silný dopyt po danom produkte, bledší odtieň signalizuje slabší dopyt po produkte a biela farba uvádza, že podanom produkte nie je žiadny dopyt zo strany určitej klientely. Tabuľka 5 ukazuje, že cieľová klientela je rôznorodá a každá skupinka si vyberá inú škálu produktov. Ľudia

s ochorením, v strese hľadajúci únik preferujú produkt liečebné kúpele pre pacientov a oázu harmónie a relaxu. Kultúra, história a turistika je pre nich vedľajší produkt, ktorý niektorý z nich požadujú. Ľudia preferujúci zdravý životný štýl a páry hľadajúce romantický zážitok sú ľudia v rovnakej vekovej kategórii a zameriavajú sa na produkty ako oáza harmónie a relaxu a tiež na Noblesu mesta s top kultúrnou ponukou. Stále atraktívne ale menej, sú pre nich liečebné kúpele, história a turistika, ktorú môžu absolvovať v širokom okolí. Ľudia hľadajúci oddych s kultúrou, nároční konzumenti kultúry, firemné kolektívy s cieľom práce i zábavy a účastníci konferencií a školení sa najviac dopytujú po produkte noblesa kúpeľného mesta s top kultúrnou ponukou a tiež po produkte ideálne miesto pre firemné podujatia a konferencie. V menšom množstve ale tiež využívajú produkt oáza harmónie a relaxu. Ľudia vyhľadávajúci pešie a cyklistické túry, ľudia obľubujúci výlety za kultúrou a históriou a rodiny s malými deťmi zase preferujú produkt Východisko pre výlety za históriou, kultúrou a turistikou v okolí. Vedľajším produktom u tejto skupiny klientov je noblesa kúpeľného mesta s top kultúrnou ponukou ale taktiež oáza harmónie a relaxu.

6.4 Prírodné a spoločenské predpoklady cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach

Prírodné a spoločenské predpoklady sú pre každú destináciu cestovného ruchu veľmi dôležité. Mesto ako Trenčianske Teplice disponujúce množstvom prírodných a spoločenských predpokladov pre cestovný ruch má lepšie možnosti pre rozvoj cestovného ruchu ako iný, ktorý tieto možnosti nemajú. Trenčianske Teplice svoje prírodné a spoločenské predpoklady naplno využívajú tým, že neustále zveľaďujú a vymýšľajú nové využitia prírodných predpokladov a organizujú množstvo spoločenských akcií a podujatí, ktoré prilákavajú návštevníkov.

6.4.1 Prírodné predpoklady cestovného ruchu

V Trenčianskych Tepliciach sa nachádza mnoho prírodných predpokladov pre cestovný ruch, ktoré dodávajú kúpeľnému mestu jedinečnú kulisu. Najvýraznejším prvkom mestskej zelene je kúpeľný, prírodno-krajinársky park nazývaný ako Kúpeľný park s lesoparkom. Park láka či už rodiny s deťmi alebo starších ľudí. V parku sa nachádza Labutie jazero s ostrovom, na ktorom rastie chránený strom tisovec dvojradý. Na svahoch parku sú prírodné pamiatky Jánošíkova jaskyňa a jaskyňa v blízkosti vyhladky Jeleň. Ďalším prírodným predpokladom cestovného ruchu je pitný prameň Ifigénia kvôli, ktorému ľudia navštevujú

toto mesto, pretože pomáha pri ochoreniach tráviaceho traktu, vrátane poškodenia pečene, cukrovke a osteoporóze. Pre väčšinu cieľových skupín môže byť atraktívna aj prechádzka po turistických a náučných chodníkoch v tunajšej prírode. V Trenčianskych Tepliciach sa nachádza náučný chodník Klepáč, náučný chodník Čvirigovec, náučný chodník Biela skala a Lesnícky náučný chodník. Priaznivci turizmu môžu absolvovať túru napr. na vrch Baske (955m n. m.) alebo Omšenskú Babu, ktorá sa nachádza vo vedľajšej dedine Omšenie. Každý priaznivec prírody si nájde dôvod navštíviť toto malebné mestečko. (Havelková, 2014, s. 38, 52 - 56)

6.4.2 Spoločenské predpoklady cestovného ruchu

V Trenčianskych Tepliciach sa každoročne koná množstvo kultúrnych, spoločenských a športových podujatí, ktoré sú predpokladom cestovného ruchu. Veľmi známym a žiadaným podujatím je Hudobné leto, ktoré sa koná v mesiacoch júl - august. Je to najstarší medzinárodný festival komornej hudby v strednej Európe. Počas festivalu odznievajú jazzové, dychové, sláčikové i orchestrálne formácie z celého sveta. Koncerty sa vo väčšine prípadoch konajú v koncertnej sieni Kúpeľnej dvorany. Každý rok tu prichádzajú účinkujúci z celého sveta. Ďalším podujatím je prehliadka folklórnej hudby a tanca. Každoročne sa tu zide okolo dvadsať detských i dospelých folklórnych a dychových súborov z okolitých miest. Tieto súbory sa predstavujú na Kúpeľnom námestí, pešej zóne i v kúpeľnom parku. Pre priaznivcov hokeja je tu Jadran Cup, kde sa tradične stretávajú hokejové hviezdy, ktoré s plným nasadením hrajú proti domácim tímom. Môžete tu stretnúť zvučné mená ako Marián Gáborík, Branko Radivojevič, Milan Bartovič, Marián a Marcel Hossoveci a mnohých ďalších. Pre fanúšikov ľudových remesiel je tu festival ľudových remesiel. Každoročne sa tu stretáva stovka remeselníkov zo Slovenska a Česka a ponúka na pešej zóne svoje jedinečné výrobky. Viacerí z remeselníkov svoju výrobu aj predvádzajú. Koná sa tu ešte veľa iných spoločenských udalostí ako napríklad Swingový bál, Cena Karla Čapka, Jazdecké preteky „O cenu primátora mesta“, Oslavy SNP, Dni zdravia, Promenádné koncerty, Dni Panny Márie. (Havelková, 2014, s. 47 - 51)

Tieto akcie sa každoročne opakujú a majú stále viac priaznivcov. Nižšie v tabuľke 6 je uvedený zoznam akcií a ich doba konania, ďalej tiež organizátori týchto akcií a význam akcií. Všetky tieto spoločenské podujatia každoročne prilákavajú čoraz viac a viac návštevníkov.

Tab. 6 Prehľad akcií v Trenčianskych Tepliciach (Kúpele Trenčianske Teplice, ©2016)

Názov	Doba konania	Organizátor	Význam
Trojkráľová električka	6.1.2016	Trenčianska električná železnica	miestny
Fašiangová sobota	6.1.2016	Mesto Trenčianske Teplice, Oblastná organizácia cestovného ruchu	miestny
IV. Benefičný ples Hodiny deťom	30.1.2016	Kursalon Trenčianske Teplice, Hodina deťom, Nadácia pre deti Slovenska	národný
Výstup na Baske	20. - 21. 2. 2016	Klub slovenských turistov Trenčianske Teplice	regionálny
Jarné literárne štvrtky	1. 3. - 30. 4. 2016	Oblastná organizácia cestovného ruchu, Mesto Trenčianske Teplice, Kúpele Trenčianske Teplice	regionálny
Košeckého memoriál	16.4.2016	Mesto Trenčianske Teplice	národný
Udeľovanie ceny Karla Čapka	21.5.2016	Oblastná organizácia cestovného ruchu	medzinárodný
Folklorný festival	28. - 29. 5. 2016	Oblastná organizácia cestovného ruchu	národný
Festival filmov a umenia	22. - 26. 6. 2016	Občianske združenie Filmový festival Trenčianske Teplice	medzinárodný
Hudobné leto	1. 7. - 31. 8. 2016	Kúpele Trenčianske Teplice a. s.	medzinárodný
Jazdecké preteky	16. - 17. 7. 2016	Oblastná organizácia cestovného ruchu	regionálny
Festival ľudových remesiel	20.8.2016	Oblastná organizácia cestovného ruchu	medzinárodný
Dni Teplíc	17. - 18. 9. 2016	Oblastná organizácia cestovného ruchu, Mesto Trenčianske Teplice, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja	miestny

7 VÝVOJ A SÚČASNÝ STAV CESTOVNÉHO RUCHU V TRENČIANSKYCH TEPLICIACH

Trenčianske Teplice očakávajú, že v tomto roku u nich prenocuje viac ako 350 000 návštevníkov. Napriek tomu, že stratili filmový festival Art Film Fest očakávajú takúto vysokú návštevnosť pretože minulý rok sa niesol v znamení miliónových investícií do infraštruktúry cestovného ruchu. Po 15 rokoch zrekonštruovali kúpalisko Zelená žaba s kapacitou 700 ľudí. Zmodernizoval sa najväčší liečebný dom Krym. Ďalej majú tiež liečivé termálne pramene a kvalitné služby. Oblastná organizácia cestovného ruchu sa stará o bohatý program na celý rok. Organizácia plánuje tento rok minúť na produkty cestovného ruchu viac ako 300 000 eur. Z toho skoro polovicu by mala tvoriť dotácia z ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR na základe zákona o podpore cestovného ruchu. Od roku 2012 kedy oblastná organizácia vznikla preinvestovala do podpory cestovného ruchu už viac ako 750 000 eur. (Trenčianske Teplice, ©2016)

7.1 Aktéri rozvoja cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach

V Trenčianskych Tepliciach sa nachádza mnoho či už ziskových alebo neziskových organizácií, ktoré podporujú cestovný ruch v tomto meste. Sú to organizácie ako napr. Občianske združenie Dedovec, ktoré sa snaží o zvýšenie športových aktivít, podporuje a snaží sa tiež o rozvoj a propagáciu turizmu v Trenčianskych Tepliciach. Ďalej je tu nezisková organizácia Trenčianska elektrická železnica, ktorá sa stará o údržbu 106-ročnej železnice a električky. Na turistických akciách sa podieľa Klub slovenských turistov Trenčianske Teplice, ktorý prispieva svojou činnosťou k prilákaniu návštevníkov, ktorý obľubujú turistiku. Najväčšie a najviac zaangažované organizácie v T. T. sú Oblastná organizácia cestovného ruchu Trenčianske Teplice a Miestna akčná skupina Strážovské vrchy, ktoré taktiež svojou činnosťou podporujú rozvoj cestovného ruchu a snažia sa zviditeľniť Trenčianske Teplice ako destináciu cestovného ruchu.

7.1.1 Oblastná organizácia cestovného ruchu Trenčianske Teplice

Oblastná organizácia cestovného ruchu vznikla v roku 2012. Jej účelom je zviditeľniť a zlepšiť atraktivitu mesta Trenčianske Teplice a priblížiť ho ľuďom ako vhodnú destináciu cestovného ruchu. Jej členmi sú:

1. Mesto Trenčianske Teplice
2. Kúpele Trenčianske Teplice, a. s.

3. SLOVAKIA, a. s.
4. Kúpele Zelená Žaba, s. r. o.
5. Hotel Flóra, a. s.
6. Palace, a. s.
7. spicybrown, s. r. o.
8. Hotel Panorama Trenčianske Teplice, s. r. o.

OOCRTT chce v roku 2016 zlepšiť cestovný ruch týmito aktivitami:

- Zúčastňovať sa výstav na, ktorých budú propagovať Trenčianske Teplice ako destináciu cestovného ruchu
- Výmena mobiliáru v kúpeľnom parku
- Pridať viac orientačných tabúľ
- Podpora kultúrno – spoločenských a športových akcií
- Tvorba propagačných materiálov, propagácia v obchodných strediskách, výroba banerov (Oblasťná organizácia cestovného ruchu Trenčianske Teplice,©2012)

OOCRTT sa podieľala na rôznych projektoch a podujatiach. Sú to napr. projekty ako umiestnenie cvičiacich strojov v parku, ďalej horské cyklotrasy, náučné chodníky, revitalizácia pešej zóny. Ďalej sú to rôzne podujatia, ktoré OOCR organizuje alebo sa spolupodieľa na organizovaní. Tieto podujatia sú uvedené vyššie v tabuľke č. 6. OOCR nedávno sprostredkovala návštevníkom Trenčianskych Teplíc nový produkt, ktorý môže prilákať účastníkov cestovného ruchu a nazýva sa **Teplická karta**. Ide o kartu, ktorá je určená pre návštevníkov mesta a ľudí z okolitých miest. Na základe karty môžete čerpať rôzne zľavy či už z oblasti gastronómie, ubytovania, wellness alebo iné. Táto karta je vystavená na meno na jeden rok a je neprenosná. Cena karty je 5 EUR/ rok. Predaj Teplickej karty poskytujú recepcie ubytovacích zariadení a prevádzky, ktoré poskytujú zľavy v rámci tejto karty. Držiteľom tejto karty môže byť hocikto kto sa chystá navštíviť Trenčianske Teplice a na základe toho si zakúpi túto kartu. V tabuľke č. 7 je vidieť niektoré vybrané zľavy, ktoré poskytuje Teplická karta. (Trenčianske Teplice,©2016)

Tab. 7 Prehľad zliav Teplickej karty (Trenčianske Teplice, ©2016)

Zariadenie	Zľava	Poznámka
Ubytovanie		
Garni Hotel Praha ★★★	10% z ceny ubytovania	
Hotel Kristoff ★★★	10% z ceny ubytovania s raňajkami	
Hotel Vila Anna ★★★	10% z ceny ubytovania	
Penzión Venezia ★★	10% z ceny ubytovania	
Apartmenty Orava	8% z ceny ubytovania	
Gastronómia		
Reštaurácia Kursalon ★★★★★	10% z účtu v reštaurácii	
Garni Hotel Praha ★★★	20% na prenájom seminárnej miestnosti, 100% na prenájom reštaurácie na rodinné oslavy	
Hotel Flóra ★★★	10% na konzumáciu v kaviarni a reštaurácii	
Park Hotel na Baračke ★★★	Prenájom priestorov na svadby a rodinné oslavy grátis	Zľava nie je uplatniteľná spolu s inými typom zľavy
Penzión Baske ★★★	10% z účtu v reštaurácii	
Reštaurácia R-club, La vita café	5% z účtu v reštaurácii a kaviarni pri sume nad 30 EUR	Nevzťahuje sa na tabakové výrobky
Vinotéka In vive	15% na sypané čaje, 6% na fľaškové víno	
Wellness a beauty služby		
Hotel Flóra ★★★	25% zľava	
Hotel Kristoff ★★★	10% na vstupnom do sauny a vírivky pre ubytovaných hostí, vstup do plaveckého bazéna pre ubytovaných	
Kozmetický salón Dhalia	5% na kozmetické a telové ošetrovanie	
Kúpele Trenčianske Teplice	10% z ceny termálnych bazénov a bazénu Grand	
Kúpele Zelená Žaba	zľava na vstupnom	5,50EUR/3hod./Teplická karta, 8,50EUR/celodenné/Teplická karta
Iné		
ADAKO - vlasová kozmetika	10% zľava pri nákupe nad 30 EUR	
Kvetinárstvo u Lenky	5% na rezané kvety, 10% na aranžmány (svadby, oslavy atď.)	
Zuzana Bobovská Galéria	10% na maľované obrazy, originály, vlastná tvorba	

Produkt Teplická karta môže prilákať hlavne návštevníkov, ktorý už raz toto mesto navštívili, kúpili si túto kartu a chcú ju využiť naplno, tak sa opätovne vrátia. Samozrejme pre podnikateľov, ktorí zľavy ponúkajú to má svoje výhody i nevýhody. Výhodou je, že zľavy návštevníkov prilákajú. Ale naopak návštevníci budú potom už stále využívať zľavy, tým pádom nebudú hotely a podniky navštevovať za obvyklých cien. Touto skutočnosťou majiteľovi klesnú príjmy z poskytovania služby a príjmy, ktoré dostáva mu postačujú len na pokrytie prevádzkových nákladov a nezostávajú financie na zveľaďovanie zariadenia. Kvôli tomuto je treba dobre zvážiť akú veľkú zľavu bude podnik alebo zariadenie poskytovať.

7.1.2 MAS Strážovské vrchy

Miestna akčná skupina Strážovské vrchy vznikla v roku 2007 pod názvom MAS mikroregiónu Teplička a neskôr sa premenovala na terajší názov. Pôvodne mala štyroch členov: obec Dolná Poruba, Omšenie, Trenčianska Teplá a mesto Trenčianske Teplice. V súčasnej dobe združuje MAS Strážovské vrchy 18 obcí a k tomu právnické a fyzické osoby a spolu tvoria verejno-súkromné partnerstvo. MAS Strážovské vrchy sa tiež rovnako ako OOCR TT podieľa na rôznych podujatiach a projektoch.

Projekt na, ktorom sa MAS podieľa je napr. projekt Turistika bez hraníc, kde v spolupráci s českým partnerom Mikroregión Ostrožsko žiadali o nenávratný finančný príspevok z programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika. Cieľom tohto projektu bolo aby sa v oboch regiónoch zaviedol jednotný systém propagácie mikroregiónu. Na strane Slovenska sa prevádzali nasledovné aktivity:

- Propagácia mikroregiónu pomocou propagačných materiálov
- Vytvorenie webovej stránky – www.turista.teplice.sk
- Orientačný informačný systém: umiestnenie smerových šípok, ktoré vedú návštevníkov k turistickým cieľom
- Zrekonštruovanie náučných chodníkov

Ďalej tiež podporuje projekt Mládež v akcii, ktorý je garantovaný Európskou úniou. Tohto projektu sa môžu zúčastniť mladí ľudia od 13 do 30 rokov. Úlohou tohto projektu je dať šancu mladým ľuďom, ktorí majú záujem cestovať, spoznávať nových ľudí v celej Európe a svete, získavať nové priateľstvá, pre takých čo chcú byť aktívny a chcú vyjadriť svoj názor. Tento projekt by mal napomôcť zúčastneným ľuďom sa neskôr lepšie presadiť na základe skúseností a poznatkov, ktoré pri cestovaní získajú. Tento projekt zahŕňa tzv. výmenné

pobyty ale nie klasické. Na pobytoch mladí ľudia diskutujú o rôznych témach a tým získavajú nové poznatky a rozhl'ad. MAS Strážovské vrchy zrealizovala v programovom období 2007 – 2013 viac projektov všetky tieto projekty boli financované z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v rámci programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013. Momentálne sa uchádza o pridelenie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ na ďalšie obdobie. (Miestna akčná skupina Strážovské vrchy, ©2016)

7.2 Analýza podporených projektov v cestovnom ruchu v rokoch 2007 – 2013

Organizácie na podporu cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach, ktorými sú hlavne OOCRTT a MAS Strážovské vrchy v programovom období 2007 – 2013 zrealizovali mnoho projektov na podporu cestovného ruchu v T. T. Sú to projekty ako: revitalizácia parku – výmena lavičiek a košov, revitalizácia kúpeľných zón, zavádzanie zľavovej karty, modernizácia centrálnej zóny, rekonštrukcia a modernizácia autobusových zastávok, modernizácia horskej cyklotrasy, podpora marketingu služieb a vidieckeho CR. Vybrané boli tri projekty na podrobnejšiu analýzu.

7.2.1 Vonkajšie fitness centrum a miesto pre posilňovanie v prírode

Vonkajšie fitness centrum a miesto pre posilňovanie v prírode je postavené v kúpeľnom parku v Trenčianskych Tepliciach. Cvičiacie stroje boli vybudované v rámci projektu „Aktívne bez hraníc – jedeme dál!“. Cieľom projektu je priblížiť mesto a región širším skupinám ľudí, zvýšiť jeho atraktivitu tým pádom rozvíjať cestovný ruch v Trenčianskych Tepliciach. Projekt bol realizovaný v spolupráci s MAS Luhačovické Zálesí, a na oboch stranách bolo vybudované miesto, kde môžu ľudia chodiť cvičiť a praktizovať aktívny životný štýl. Tento projekt ukazuje nové smery využitia kúpeľných parkov. V tabuľke č. 8 je projekt rozdelený na dve časti a to Vonkajšie fitness centrum, ktoré je určené pre starších ľudí, sú to stroje, ktoré napomáhajú starším ľuďom udržať sa v dobrej kondícii. Určite je výhodný aj pre niektorých pacientov kúpeľov, ktorí si tam precvičujú rôzne partie tela a napomáha im to k udržaniu fyzickej kondície. Samozrejme tieto stroje sú určené aj pre mladých ľudí. Druhou časťou je miesto pre posilňovanie v prírode, ktoré je určené pre mladých ľudí, ktorí chcú svoj voľný čas využiť užitočne. Prilákalo to určite veľa mladých ľudí, pretože tento druh športu je momentálne dosť atraktívny. Ako Vonkajšie fitness

centrum a posilňovacie stroje vyzerajú je vidieť na obrázkoch 3 a 4. (MAS mikroregión Teplička, ©2016)

Tab. 8 *Užívatelia strojov, výhody používania a financovanie (vlastné spracovanie)*

	Vonkajšie fitness centrum	Posilňovacie stroje
Cieľová skupina	starší ľudia	mladí ľudia
Dôvod návštevy	znižuje riziko chorôb nečinnosťou stráca starý človek silu cvičenie je cesta k dobrej nálade zlepšuje celková koordinácia tela zlepšenie spánku	čistý vzduch cenovo výhodné keďže je to vonku a zadarmo, urobiť niečo pre svoje zdravie stretávanie nových ľudí
Zdroj financovania	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka MAS Strážovské vrchy	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka MAS Strážovské vrchy

Obr. 3 *Vonkajšie fitness centrum (vlastné spracovanie)*

Obr. 4 *Posilňovacie stroje (vlastné spracovanie)*

7.2.2 Rekonštrukcia kúpaliska Zelená žaba

Kúpalisko Zelená žaba od roku 2000 chátralo kedy tam praskol jeden z bazénov. V roku 2014 sa začala rekonštrukcia a modernizácia kúpaliska za účelom zvýšenia návštevnosti a poskytnutia kvalitných služieb pre domácich i zahraničných návštevníkov. Je to veľký prínos z hľadiska rozvoja cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach. Tento projekt bol realizovaný s podporou Európskej únie. Výška poskytnutého príspevku z Európskej únie bola 1 484 435 EUR. Celková rekonštrukcia kúpaliska stála cca 10 miliónov EUR.

Ostatných cca 8,5 milióna EUR zaplatil majiteľ kúpaliska pre ktorého je kúpalisko Zelená žaba srdcovou záležitosťou. Kapacita kúpaliska je 750 ľudí. Denne sa tu v letných mesiacoch však vystrieda okolo 1000 návštevníkov. Kúpalisko je postavené na kopci nad Trenčianskymi Teplícami práve preto, lebo na tomto mieste svieti najdlhšie slnko. Kedysi patrilo kúpalisko Kúpeľom Trenčianske Teplice dnes je súkromným vlastníctvom a je technickým unikátom zapísaným v zozname pamiatok. V tabuľke č. 9 je vidieť pre koho je kúpalisko určené, dôvody prečo toto kúpalisko navštíviť a tiež zdroj financovania projektu. (Kúpele Zelená žaba, ©2016)

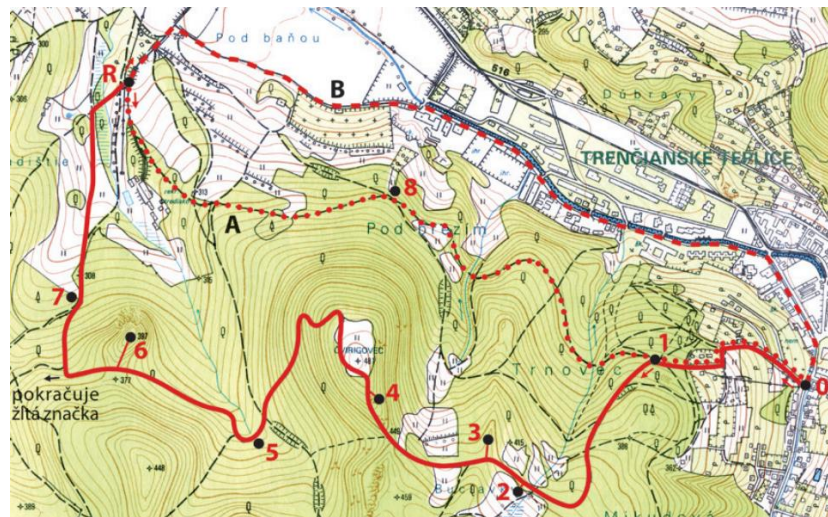
Tab. 9 Klientela, dôvody návštevy a spôsob financovania projektu (vlastné spracovanie)

Kúpalisko Zelená žaba	
Cieľová skupina	všetky vekové kategórie
Dôvod návštevy	najunikátnejší saunový svet na SR celý skrytý v lese nad kúpaliskom príťažlivá poloha na kopci celoročne otvorené VIP zóna najmodernejšie technológie najhygienickejší bazén
Zdroj financovania	Európska únia súkromný vlastník

7.2.3 Náučný chodník Čvirigovec

Náučný chodník Čvirigovec ide cez vrch Čvirigovec a Čertova skala. Na vrchu Čvirigovec a Čertova skala sa našli rôzne archeologické nálezy z obdobia 300 pred Kr. až 180 po Kr. Vrch Čertova skala obývali kedysi Germáni (5. – 6. storočie), neskôr Sloveni, ktorí tam vybudovali strážne hradisko. Chodník má nenáročný terén ale časovo je trochu dlhší, orientačný čas je 2,5 hodiny. Tento náučný chodník bol vytvorený za účelom ukázať návštevníkom to zaujímavé čo príroda Trenčianskych Teplíc ponúka. Zaujímavých miest na trase je viac, jednou z nich je tzv. Kabaštova studnička s drobným sakrálnym mobiliárom z roku 1948. Na trase sa nachádzajú aj oddychové miesta s lesným mobiliárom. V tabuľke 10 je vidieť, že náučný chodník je naozaj nenáročný na fyzickú kondíciu a preto je určený pre všetky vekové kategórie. Ďalej sú tam vymenované dôvody, ktoré prilákajú návštevníkov prejsť sa po tomto náučnom chodníku. Nachádza sa tam viacero prírodných studničiek, kde sa môžu turisti občerstviť, rôzne náučné tabule, ktoré hovoria či už o histórii tohto miesta alebo zvieratách, ktoré je možné v tejto lokalite stretnúť. V neposlednom rade

sú to nádherné vyhlíadky na vrchu Čvirigovec alebo Čertova skala. Samozrejme toto všetko zahŕňa aktívny pohyb formou turistiky, ktorý prispieva k zdraviu človeka. Ako je vidieť na obrázku 5 trasa náučného chodníka začína v bode 0 a končí v bode R. Pre návrat sa môžu návštevníci rozhodnúť buď lesnou cestou alebo mestom, čo je na obrázku vyznačené hrubšou prerušovanou čiarou. (Trenčianske Teplice, ©2016)

Obr. 5 Trasa náučného chodníka Čvirigovec (Trenčianske Teplice, ©2016)

Príprava náučného chodníka trvala jeden rok a jej navrhovatelia poukazujú na to, že je to príjemné prepojenie histórie a aktívnej turistiky. Projekt bol financovaný čiastočne vlastnými zdrojmi vo výške 167 EUR a zostatok bol financovaný dotáciou z ministerstva dopravy vo výške 21 332 EUR. Celkové náklady projektu boli 22 499 EUR. (Trenčianske Teplice, ©2016)

Tab. 10 Užívatelia, dôvody návštevy a financovanie náučného chodníka Čvirigovec (vlastné spracovanie)

Náučný chodník Čvirigovec	
Cieľová skupina	deti, rodiny s deťmi, dospelý, starší ľudia
Dôvod návštevy	studničky náučné tabule vyhlíadky turistika história
Zdroj financovania	OCR formou dotácia ministerstva dopravy

7.3 Zistenie smerov rozvoja CR v kúpeľnom meste Trenčianske Teplice v programovom období 2014 - 2020

Pre rozhodnutie o ďalších smeroch rozvoja cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach bolo potrebné stretnúť sa so zástupcami OOCR, oddelenia školstva, športu a kultúry mesta Trenčianske Teplice a zástupcom liečebného domu, ktorý poskytuje ubytovanie. Títo respondenti by mali najlepšie vedieť v čom majú T. T. rezervy a akým smerom by sa mal CR uberať. Bol pripravený štruktúrovaný rozhovor, ktorý sa týkal rozvoja CR v Trenčianskych Tepliciach. Rozhovor poskytli Mgr. Silvia Havelková riaditeľka OOCR TT, Mgr. Zdena Bunčáková zástupkyňa oddelenia školstva, športu a kultúry mesta Trenčianske Teplice a Bc. Andrea Holičková manažérka hotela Pax.

7.3.1 Rozhovor s riaditeľkou Oblastnej organizácie cestovného ruchu T. T.

Rozhovor poskytla Mgr. Silvia Havelková, ktorá je riaditeľkou OOCR Trenčianske Teplice. Odpovedala na nasledujúce otázky:

1. Aké trendy pozorujete v oblasti rozvoja CR v T. T. za posledné obdobie?

Všeobecne sa v Trenčianskych Tepliciach zvýšila úroveň niektorých ubytovacích kapacít, o. i. došlo k rekonštrukcii Kúpeľného Hotela Krym, ktorý má najvyššiu ubytovaciu kapacitu v meste. Vznikol aj celkom nový 4-hviezdičkový hotel. V súvislosti s výstavbou a rekonštrukciami bol dôraz kladený na úroveň kúpeľných a wellness služieb. Rekonštrukcie sa týkali napr. najpopulárnejšieho zrkadliska kúpeľov – Bazénu Sina alebo legendárneho letného kúpaliska Zelená Žaba. Tendencia rozširovať služby sa ubera k zdravému životnému štýlu (ozdravné pobyty, pobyty zamerané na životosprávu a pohyb), návratu k prírode (výstavba náučných chodníkov a cyklotrás), well-beingu (výstavba dvoch posilňovní priamo v parku). Je trend oslovovať rodiny s deťmi a strednú vekovú kategóriu, hoci doteraz sa kládol dôraz na chorých a seniorov.

2. Aké sú podľa vás súčasné problémy rozvoja CR v Trenčianskych Tepliciach?

Trenčianske Teplice majú problémy najmä so starými chátrajúcimi budovami, ktorých majitelia sa o ne nestarajú. Financie chýbajú na verejných miestach – v kúpeľnom parku (kde by bolo treba urobiť novu výsadbu, obnovu niektorých objektov o. i. fontánka pred budovou vodnej elektrárne), pravidelnejšiu úpravu zelene. Problémy z hľadiska spolupráce marketingu sú, že spolupráca medzi jednotlivými subjektami CR sa v poslednom čase zlepšila, ale len čiastočne. O spoločný marketing sa stará najmä OOCR TT, no ani v ňom nie

sú všetci jednotní a ich vízie sa logicky líšia. Ďalšie problémy rozvoja sú napr. prírodné: znečistená vodná nádrž Baračka, odpadky v okolí komunikácií, čierne skládky; materiálne, fyzické a ekonomické: nedostatočné možnosti pre rôzne druhy športov – kolieskové korčuľovanie, ľahšia cyklistika, zlý technický stav ciest, chodníkov, nedostatok parkovacích miest; cestovný ruch: sezónnosť návštevnosti mikroregiónu, nedostatočná informovanosť návštevníkov priamo v mikroregióne o možnostiach trávenia voľného času, kultúrnych akciách, neexistencia múzeí a galérií v mikroregióne; služby: nerozvinutá obchodná sieť v Trenčianskych Tepliciach, vysoké ceny tovarov a služieb, obmedzenie zdravotníckych služieb v Trenčianskych Tepliciach.

Podotázka: prečo chátrajú budovy?

Niektoré budovy chátrajú preto, lebo ich zreštituoval niekto v zahraničí alebo niekto kúpil za účelom ďalšieho predaja, ktorý sa neuskutočnil. Niektoré budovy chátrajú aj preto, lebo majiteľ má zviazané ruky úradníkmi z pamiatkového úradu.

3. Ako navrhujete riešiť súčasné problémy?

Pravidelnými workshopmi sa snažíme rozdielnosť názorov medzi subjektami prekonať. OOCRTT je platforma, kde nachádzame spoločnú reč v oblasti údržby verejných miest, ktoré sú majetkom jedného subjektu, hľadáme prienik medzi rôznymi názormi na priority destinačného rozvoja a vytvárame spoločný produkt. Na chátrajúce budovy upozorňujeme v súčasnosti s Mestom Trenčianske Teplice a Mestskou políciou ich majiteľov a dôraznejšie ich žiadame o nápravu. Kúpele Trenčianske Teplice zisťujú spokojnosť svojich zákazníkov na základe dotazníkov vďaka čomu potom môžu napraviť svoje rezervy v službách, ktoré ponúkajú.

7.3.2 Rozhovor so zástupkyňou školstva, športu a kultúry mesta T. T.

Rozhovor poskytla Mgr. Zdena Bunčáková, ktorá je zástupkyňou oddelenia školstva, športu a kultúry pre mesto Trenčianske Teplice. Odpovedala na nasledujúce otázky:

1. Aké kultúrne podujatia organizujete?

Sú to kultúrno-spoločenské podujatia pre obyvateľov mesta. Sú to podujatia s kultúrnym programom a často aj s občerstvením napr. Fašiangová sobota, Ženám k MDŽ, Stavanie májov s DH, Deň učiteľov, Stretnutia seniorov a jubilantov pri príležitosti mesiaca úcty k starším, Stretnutie s Mikulášom. Ďalej sú to: Spomienkové podujatia a oslavy s kultúrnym programom pri pamätníkoch v meste pri príležitosti rôznych výročí a štátnych sviatkov.

Podujatia v spolupráci s Mestskou knižnicou napr. rôzne besedy. Tiež niektoré podujatia so ZŠ A. Bagara, ZUŠ a MŠ. A nakoniec sú to kultúrno-spoločenské podujatia organizácií v meste, na ktorých participuje mesto ako spoluorganizátor.

2. Aké pozorujete problémy pri organizovaní kultúrnych podujatí?

Nemyslím si, že by boli nejaké problémy pri kultúrnych podujatiach, ktoré organizujem prostredníctvom môjho referátu. Samozrejme stane sa, že počas podujatia alebo tesne pred jeho začiatkom nastane nepredvídaná situácia, ktorú treba okamžite riešiť. S tým sa musí počítať pri každom podujatí, ale pokiaľ si človek naplánuje organizáciu podujatia do detailov a vie, čo treba robiť v prípade nepredvídanej situácie, nemá žiadny problém pri organizovaní a uskutočnení podujatí.

3. Ako podporujete miestne projekty, kultúrne podujatia, ako ich propagujete a z akých zdrojov financujete?

Ako zamestnanec mesta T. T. miestne kultúrne podujatia a kultúrne aktivity priamo organizujem. Niektoré sa konajú v spolupráci s organizáciami pôsobiacimi na území mesta (Jednota dôchodcov Slovenska, Miestny odbor Matice, ZO Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, ZŠ A. Bagara a iné). Propagované sú všetky kultúrne podujatia, ktoré organizujeme. Propagácia prebieha prostredníctvom plagátov vo výveskách, webovej stránky mesta a iných web. stránok, ktoré spravujú zamestnanci mesta T. T. Všetky podujatia, ktoré sú organizované prostredníctvom referátu školstva, športu a kultúry sú financované z rozpočtu mesta Trenčianske Teplice.

7.3.3 Rozhovor so zástupkyňou ubytovacieho zariadenia

Rozhovor poskytla Bc. Andrea Holičková, ktorá je manažérkou ubytovacieho zariadenia – liečebný hotel Pax. Odpovedala na nasledujúce otázky:

1. Ako sa vy snažíte alebo prispievate na rozvoji cestovného ruchu v T. T. Využili ste alebo sa chystáte využiť podporu od miestnych organizácií?

Kúpele Trenčianske Teplice a. s. významne prispievajú svojou činnosťou k rozvoju CR v regióne, či už sú to zľavové akcie pre obyvateľov regiónu, pri ktorých spolupracujú predovšetkým s MAS Strážovské vrchy, zabezpečujúcou marketingové aktivity v regióne, vernostný program pre stálych klientov kúpeľov, rozširovanie ponuky produktov pre uspokojenie širšej klientely, alebo modernizácia ubytovacích kapacít rekonštrukciou jednotlivých hotelov a výstavba bazénov. Významne sa podieľajú aj na zabezpečovaní

kultúrnych aktivít v meste, sú organizátorom najstaršieho festivalu vážnej hudby v Európe, doteraz boli hlavným partnerom ArtFilmFestu Trenčianske Teplice, ktorý sa však v tomto roku presunul do Košíc. Napriek tomu sa predpokladá, že Trenčianske Teplice budú v organizácii filmového festivalu pokračovať.

2. Aké vidíte problémy pri spolupráci s miestnymi organizáciami CR a rozvoji CR v Trenčianskych Tepliciach? Čo by ste urobili pre to aby bola spolupráca lepšia?

Miestne organizácie CR sú málo pružné a nie sú ochotné niesť riziko pri zavádzaní novínok súvisiacich s rozvojom CR v meste. Každý subjekt vidí iba svoje výhody a nie je ochotný pracovať v tíme. Napríklad každý vie profitovať z promenádnych koncertov, ktoré zabezpečuje mesto, alebo Kúpele, sami však nechcú na tieto koncerty prispievať. Taktiež všetky subjekty očakávajú, že niekto iný príde s novým návrhom či projektom, ktorý budú podporovať, alebo aj nie.

3. Ako by malo mesto a miestne organizácie CR napomôcť rozvoju CR?

Tvoriť nové projekty zamerané na oblasti, ktoré by celoročne pritiahli nových návštevníkov do regiónu. Projekty ako napr. výstavby cyklotrás - nie však trasy po cestách II. a III. triedy, ktoré sú preplnené automobilmi a okraje týchto ciest sú plné kamienkov po zimnom posype. Mesto by malo zvážiť výšku parkovacieho poplatku, miestne poplatky za ubytovanie, ktoré sú najvyššie v SR.

7.3.4 Zhrnutie rozhovorov

Zhrnutie rozhovoru s riaditeľkou Oblastnej organizácie cestovného ruchu T. T.

V Trenčianskych Tepliciach v poslednom období prebehla rekonštrukcia už existujúceho a výstavba nového ubytovacieho zariadenia, taktiež sa zrekonštruovalo dlho spustnuté kúpalisko, čím sa zvýšila úroveň kúpeľných služieb. Trend rozširovať a skvalitňovať služby sa uberá dobrým smerom. Momentálny cieľ je tiež viac oslovovať rodiny s deťmi a strednú vekovú kategóriu na rozdiel od doterajšej stratégie oslovovať starých a chorých. Sice sa zrekonštruovalo kúpalisko a ubytovacie zariadenie to nemení nič na tom, že T. T. majú problém so starými chátrajúcimi budovami, ktorých je dosť. Financie tiež chýbajú v kúpeľnom parku o, ktorý by sa bolo treba viac starať. Ďalej je tu mnoho iných problémov rozvoja CR v T. T. ako napr. nedostatočné možnosti pre rôzne druhy športov, zlý technický stav ciest, nedostatok parkovacích miest, sezónnosť návštevníkov, nerozvinutá obchodná sieť a mnohé iné. Možným problémom prečo sa tieto nedostatky neodstraňujú alebo sa

odstraňujú príliš pomaly je ten, že mieste organizácie CR sa nevedia dohodnúť na spoločnej stratégii rozvoja.

Zhrnutie rozhovoru s zástupkyňou oddelenia školstva, športu a kultúry mesta T. T.

V Trenčianskych Tepliciach sa koná mnoho kultúrnych podujatí ako napr. Fašiangová sobota, Stavanie májov, posedenia ku dňu učiteľov a k MDŽ, stretnutie s Mikulášom a veľa iných. Tieto podujatia sú určené predovšetkým obyvateľom mesta. Ďalšie, ktoré sú určené aj pre návštevníkov sú napr. spomienkové podujatia a oslavy, besedy, koncerty v spolupráci so ZUŠ a v neposlednom rade podujatia, ktoré organizujú organizácie CR a mesto je ako spoluorganizátor. Mesto Trenčianske Teplice má mnoho spolkov a organizácií, ktoré sa podieľajú na spoluorganizovaní rôznych podujatí. Tieto podujatia sú propagované prostredníctvom plagátov a webových stránok mesta. Podujatia, ktoré organizuje oddelenie školstva, športu a kultúry sú financované z rozpočtu mesta Trenčianske Teplice.

Zhrnutie rozhovoru s zástupkyňou ubytovacieho zariadenia – liečebného hotela

Všeobecne Kúpele Trenčianske Teplice rozvíjajú CR pomocou rôznych zliav, vernostných programov pre stálych klientov, rozširovaním produktov pre uspokojenie svojich klientov, modernizovaním hotelov a výstavbou bazénov. Organizujú najstarší hudobný festival vážnej hudby v Európe. Boli partnerom ArtFilmFestu Trenčianske Teplice ale bohužiaľ tento rok sa presúva do Košíc. Mesto Trenčianske Teplice bude organizovať svoj vlastný filmový festival. Miestne organizácie CR nie sú ochotné niesť riziko pri rozvoji CR ale nemajú problém profitovať z podujatí, ktoré organizuje mesto alebo Kúpele. Každý subjekt vidí len svoje výhody a nie je ochotný pracovať v tíme, taktiež len čakajú či niekto niečo nové vymyslí a oni to buď podporia alebo nie. Miestne organizácie by sa mali dať naopak dokopy a tvoriť nové projekty, ktoré mesto potrebuje napr. projekty sústredené na oblasti, ktoré by lákali návštevníkov navštevovať mesto, región celoročne. Potrebná je napr. cyklotrasa pre nenáročných športovcov, ktorá by nevedla po cestách II. a III. triedy, pretože tie sú plné áut. Mesto by malo tiež zvážiť výšku parkovacieho poplatku a ubytovacieho poplatku, ktoré sú dosť vysoké.

7.4 SWOT analýza

Z informácií, ktoré som získala na základe rozhovorov, ďalej na základe internetových stránok OOCR TT a MAS Strážovské vrchy, tiež na základe Stratégie rozvoja mesta Trenčianske Teplice ako destinácie cestovného ruchu a na základe vlastných poznatkov,

bola spracovaná SWOT analýza. Cieľom SWOT analýzy je zistiť silné a slabé stránky mesta Trenčianske Teplice na základe, ktorých budú navrhnuté projekty rozvoja. Ďalším cieľom je určiť príležitosti a hrozby, ktoré rozvíjajú ale tiež ohrozujú tieto návrhy.

Tab. 11 SWOT analýza Trenčianskych Teplíc (vlastné spracovanie)

SWOT analýza	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Prírodné krásy (kúpeľný park) • Výskyt liečivých prameňov, kúpele • Prírodné predpoklady pre letné i zimné športy • Novo zrekonštruované kúpalisko • Veľa kultúrnych podujatí • Modernizácia hotelov • Zachovávanie tradícií a tradičných výrobkov (syrové výrobky) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoké ceny kvôli kúpeľom • Sezónnosť návštevnosti • Zlý stav komunikácií • Nedostatok parkovacích miest, spoplatnenie miest • Najvyšší ubytovací poplatok v rámci SR spomedzi kúpeľných miest • Chýbajúce služby/atraktívnosť pre návštevníkov • Nedostatočná spolupráca a komunikácia medzi organizáciami CR
PRÍLEŽISTOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Zameranie nových produktov na strednú vekovú kategóriu a rodiny s deťmi • Rastúci záujem o zdravie, zdravý životný štýl • Atmosféra pravého kúpeľného mesta • Podpora rozvoja cestovného ruchu z programu rozvoja 	<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnosť blízkych kúpeľných miest • Úbytok kvalifikovanej pracovnej sily • Meniace sa podmienky preplácania kúpeľných pobytov • Migrácia za prácou

Silné stránky: Veľké plus pre Trenčianske Teplice je príroda, ktorá ich obklopuje. Obklopujú ich rozsiahle lesy, v ktorých môžu ľudia vykonávať turistiku alebo rôzne iné športy. Rozsiahla príroda ponúka čerstvý horský vzduch, ktorý využívajú pacienti s dýchacími ochoreniami. V neposlednom rade je to kúpeľný park, v ktorom je tiež mnoho zelene. Zimné športy môžu vykonávať napr. na vodnej nádrži Baračka, ktorá v zime zamrzne a ľudia sa tam chodia korčuľovať. Ďalšou silnou stránkou Trenčianskych Teplíc je novo zrekonštruované horské kúpalisko Zelená žaba, ktoré ponúka ľuďom netradičné kúpanie v horskom prostredí, kde je bazén čiastočne vytesaný do skaly. Mesto má celoročne bohatý kultúrny program ako napr. Hudobné leto, Folklorný festival, Filmový festival a mnohé iné, ktoré dodávajú mestu správnu atmosféru kúpeľného mesta a udržujú tradície v danom regióne. Najsilnejšou stránkou Trenčianskych Teplíc je výskyt liečivých prameňov tým pádom kúpeľov, ktoré sa tu nachádzajú.

Slabé stránky: Slabou stránkou Trenčianskych Teplíc sú vysoké ceny z dôvodu, titulu kúpeľného mesta. S vysokými cenami či už služieb alebo produktov súvisí tiež vysoký ubytovací poplatok, ktorý je najvyšší v celej SR. Ďalšou slabou stránkou, ktorá odrádza návštevníkov navštíviť Trenčianske Teplice je poplatok za parkovanie a popri tom deficit parkovacích miest. Trenčianske Teplice sa stretávajú aj so zlým stavom komunikácií, čo ale nie je problém len mesta T. T. ale celého regiónu. Chýbajú tu tiež služby, ktoré by boli atraktívne pre návštevníkov celoročne aby sa vyriešila ďalšia slabá stránka, ktorou je sezónnosť návštevnosti. Ako slabá stránka je tiež braná horšia spolupráca medzi miestnymi organizáciami CR, ktoré sa nevedia dohodnúť na spoločných cieľoch rozvoja CR a tým pádom sa cestový ruch rozvíja veľmi pomaly.

Príležitosti: Najväčšou príležitosťou na prilákanie ľudí je zameranie sa strednú vekovú kategóriu, ktorá sa začala v posledných rokoch viac zaujímať o svoje zdravie a vyznávať zdravý životný štýl. Ďalšou príležitosťou je zamerať sa na rodiny s deťmi napríklad obnovou kúpeľného parku aj keď je krásny potreboval by zrekonštruovať aby prilákal viac ľudí. Ako príležitosť je braná atmosféra pravého kúpeľného mesta, ktorú mnohí návštevníci vyhľadávajú. Ako ďalšia príležitosť rozvoja cestovného ruchu môže byť braná podpora rozvoja cestovného ruchu pomocou rôznych programov rozvoja.

Hrozby: Medzi hlavné hrozby, ktorým Trenčianske Teplice čelia sú ostatné blízke kúpeľné mestá, ktoré poskytujú kúpeľnú liečbu ako napr. Piešťany a tiež meniace sa podmienky preplácania kúpeľných pobytov. Stále viac a viac si musia pacienti z väčšej časti uhrádzať

svoje pobyty z vlastných finančných prostriedkov. Ďalšou hrozbou je sťahovanie mladých ľudí za prácou čím sa stráca kvalifikovaná pracovná sila.

7.5 Návrh projektov pre rozvoj cestovného ruchu na obdobie 2014 – 2020

Návrhy projektov na rozvoj cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach budú vychádzať zo SWOT analýzy a taktiež z rozhovorov. Návrh projektov nadväzuje na súčasné problémy a snaží sa ich eliminovať. SWOT analýza a jednotlivé odpovede respondentov predkladajú viacero problémov. V práci je navrhnutý projekt obnovy zanedbaného jazierka v kúpeľnom parku s náučnou tabuľou, keďže o park sa treba viac starať a treba prilákať rodiny s deťmi. Ďalším navrhnutým projektom je skupinové cvičenie jogy a tai-chi v parku, ktorý má prilákať ľudí preferujúcich zdravý životný štýl.

7.5.1 Návrh obnovy jazierka v kúpeľnom parku s náučnou tabuľou

Popis projektu

Cieľom projektu je obnova jazierka, ktoré sa nachádza v kúpeľnom parku v T. T. Súčasťou rekonštrukcie jazierka bude urobená prístupová cestička, ktorá vedie k jazierku. Vyznačené jazierko spolu s prístupovou cestičkou je vidieť na obrázku 6. Ďalej to tiež bude výsadba rôznych rybičiek a k tomu náučná tabuľa k jazierku. Samozrejme to bude aj okolitá výsadba a obnovenie prostredia okolo jazierka, pretože je to potrebné ako bolo zistené z predchádzajúcich rozhovorov a SWOT analýzy.

Obr. 6 Jazierko a prístupová cesta k jazierku (mierka v cm 1:150)

Ciel'ová skupina

Jazierko bude určené pre všetkých obyvateľov alebo návštevníkov Trenčianskych Teplíc. Primárne však bude určené pre malé deti a pre deti zo škôl, škôlok, ktoré tam môžu chodiť v rámci prírodopisu, keďže tam budú nasadené rybičky a k nim náučná tabuľa. Samozrejme jazierko je určené aj pre strednú a staršiu generáciu, ktoré si môžu na lavičke pri jazierku oddýchnuť a relaxovať v peknom prostredí kúpeľného parku.

Obnova jazierka z pohľadu orgánu verejnej správy

Pred realizovaním projektu bude potrebné požiadať o povolenie Kúpele Trenčianske Teplice, pretože jazierko leží v kúpeľnom parku, ktorý vlastní Kúpele. Ďalej bude potrebné stanovisko pamiatkového úradu v Trenčíne a stavebného úradu v Trenčianskych Tepliciach, pretože kúpeľný park je zaradený do Národných kultúrnych pamiatok.

Technická stránka projektu

Po procese schválenia projektu nastupuje technická stránka. Na základe požiadaviek musí byť spracovaná architektonická štúdia. Jazierko má svoj vlastný prítok a odtok, ktorý je chránený mriežkou aby ryby neodplavilo preč. Jazierko bude spravované a udržiavané Kúpeľmi Trenčianske Teplice v rámci bežnej údržby parku, keďže kúpeľný park vlastní Kúpele. O park sa stará príslušný zamestnanec, ktorý bude zodpovedný za udržiavanie jazierka.

Odhad nákladov rekonštrukcie

Odhadované náklady boli určené na základe konzultácie s pracovníkmi OOCRTT a s pracovníkmi stavebného úradu v Trenčianskych Tepliciach, ktorí majú s podobnými aktivitami skúsenosť. Náklady boli tiež odhadnuté podľa ponuky a cenníku firmy Sika, ktorá sa zaoberá hydroizolačnými, sanačnými a podlahovými systémami.

Tab. 12 Odhadované náklady na rekonštrukciu jazierka (vlastné spracovanie)

Materiál		Cena v EUR
Prístupový chodník		1 815,00
Jazierko	vode nepriepustná izolácia	3,82
	lepidlo na dlažbu	2,30
	dlažba	234,00
	škárovanie dlažby	2,00
2 lavičky		2 000,00
Okrasné stromčeky		10,00
Ryby		35,00
Náučná tabuľa	konštrukcia	330,00
	grafika	65,00
	inštalácia tabule	170,00
Celkové práce		400,00
Celkové náklady		5 068,00

Financovanie projektu

Podľa zákona 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní s účinnosťou od 18. 4. 2016 pri realizovaní projektu pod 70 000 EUR nemusí mesto T. T. vyhlásovať verejnú súťaž a môže samo stanoviť, kto bude projekt financovať. Do 18. 4. 2016 to bola suma 30 000 EUR. Projekt môže byť financovaný z vlastných zdrojov alebo z finančných prostriedkov poskytnutých ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v rámci programu rozvoja vidieka SR na obdobie 2014 – 2020.

Čas realizácie projektu: 1 rok

Prínosy projektu

Výsledkom projektu má byť zrekonštruovanie časti parku, ktorá je zanedbaná. Projekt primárne prispeje k zaujímavejšej forme výučby detí, ktoré môžu pozorovať jednotlivé ryby a popri tom sa vzdelávať v rámci prírodopisu pomocou edukačnej tabule umiestnenej pri jazierku. Môžu sa oboznámiť so základnými druhmi rýb a ich fungovaním v ekosystéme a podobnými faktami, ktoré sú uvedené na informačnej a edukačnej tabuli. Projekt má tiež prilákať návštevníkov cestovného ruchu, ktorí môžu relaxovať v príjemnom prostredí, tým pádom by mal napomôcť rozvoju cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach.

Riziká projektu

Pri realizácii každého projektu nastávajú určité riziká. Najčastejšie a najväčšie riziko, ktoré nastáva je, nízka návštevnosť, tým pádom nízky záujem o novú službu či produkt. Preto by mal poskytovateľ propagovať a oboznámiť ľudí s touto zmenou, ktorú spravil a napr. navštíviť školy a oznámiť im, že jazierko je zrekonštruované a môžu ho s deťmi využívať napr. v rámci už spomínaného prírodopisu. Ďalším veľkým rizikom je nechválenie projektu v tomto prípade Kúpeľmi Trenčianske Teplice.

7.5.2 Skupinové cvičenia v kúpeľnom parku

Popis projektu

Cieľom projektu je pravidelné skupinové cvičenie v kúpeľnom parku, ktoré priláka ľudí, ktorý preferujú zdravý životný štýl a vyhľadávajú nové formy praktizovania tohto štýlu. Jedná sa o cvičenia typu joga a tai-chi. Tieto dve netradičné cvičenia majú čoraz viac priaznivcov. Joga je cvičenie, ktoré spája telo a myseľ. Tai-chi je cvičenie pomalými pohybmi, ktoré vedie k uvoľneniu svalstva a psychického napätia.

Cieľová skupina

Cvičenia by boli určené všetkým vekovým kategóriám, každému kto sa pri cvičení cíti dobre. Samozrejme cvičenia by boli zamerané hlavne na ľudí, ktorý preferujú zdravý životný štýl a starajú sa o svoje zdravie, pretože takých ľudí je čoraz viac. Cvičenie vo voľnej prírode by ich mohlo prilákať, keďže je to iná forma na rozdiel od klasického cvičenia v uzavretých priestoroch.

Povolenie na cvičenie

O povolenie by sme museli požiadať Kúpele Trenčianske Teplice, ktoré kúpeľný park vlastní.

Odhad nákladov

Odhadované náklady boli určené na základe všeobecného nariadenia Trenčianskych Teplíc konkrétne daň za užívanie verejného priestranstva a na základe zistenia priemernej ceny, ktorú požaduje inštruktor za poskytnutie svojich služieb.

- Prenájom plochy – 100m² – 10 EUR/hod
- Inštruktor – 20 EUR/1 cvičenie
- Pomôcky na cvičenie – 100 EUR jednorazový výdaj

Celkové náklady na jedno cvičenie 30 EUR/ keď sa neberie v úvahu jednorazový výdaj na pomôcky na cvičenie.

Za predpokladu, že sa na tomto podujatí nevyberá vstupné, čo sa nevyberá, môže byť priestor, ktorý je poskytnutý k prenájmu na cvičenie oslobodený od dane podľa všeobecne záväzného nariadenia Trenčianskych Teplíc, pretože sa tam vykonáva služba, ktorá má športový charakter a je zameraná na podporu ochrany zdravia.

Financovanie

Projekt môže byť financovaný:

- z vlastných zdrojov
- z programu rozvoja vidieka SR v rámci programového obdobia 2014 - 2020, ktorý riadi ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- Kúpeľmi Trenčianske Teplice

Čas realizácie projektu: 1 mesiac

Prínosy projektu

Výsledkom projektu má byť prilákanie ľudí, ktorý preferujú zdravý životný štýl a starajú sa o svoje zdravie. Väčšou návštevnosťou by sa v Trenčianskych Tepliciach zvýšil cestovný ruch. Projekt by mal osloviť ľudí hlavne kvôli tomu, že je to cvičenie v inom prostredí ako obvyklé cvičenia bývajú.

Riziká projektu

Najväčšie riziko, ktoré vzniká pri tomto projekte je nízka návštevnosť cvičení. Riziko je ale veľmi malé, keďže v dnešnej dobe sa čoraz viac ľudí zaujíma o svoje zdravie a začína praktizovať takéto nezvyčajné formy cvičenia.

ZÁVER

Bakalárska práca bola zameraná na odbor cestovný ruch, ktorý bol braný ako nástroj rozvoja Trenčianskych Teplíc. Hlavným cieľom práce bolo navrhnúť projekty rozvoja cestovného ruchu, ktoré prilákajú ľudí navštíviť kúpeľné mesto Trenčianske Teplice.

Prvým čiastkovým cieľom bolo pochopenie danej problematiky pomocou odbornej literatúry. Problematika cestovného ruchu bola popísaná jasnými definíciami, na základe čoho bola daná téma pochopená.

Druhým cieľom bolo určiť smer rozvoja cestovného ruchu v T. T. v programovom období 2014 – 2020. Smer rozvoja bol určený pomocou rozhovorov a SWOT analýzy. Z rozhovorov boli zistené pozitívne i negatívne stránky mesta Trenčianske Teplice. Na základe rozhovorov a ďalších zdrojov bola spracovaná SWOT analýza, ktorá ukázala silné a slabé stránky mesta. Odhalila tiež možné príležitosti rozvoja cestovného ruchu i hrozby, ktoré mesto ohrozujú.

Pri spracovaní sa z metodologického hľadiska vyskytli určité nedostatky v rámci rozhovorov, kedy oslovený účastníci neprejavili záujem o poskytnutie rozhovoru. Z celkového pohľadu bol druhý cieľ práce splnený, tým pádom bol zistený ďalší smer rozvoja cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach.

Posledným a hlavným cieľom bol návrh projektov rozvoja cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach. Na základe zistených smerov rozvoja CR boli podané dva projekty. Prvý návrh bol zameraný na rekonštrukciu jazierka v kúpeľnom parku, ktorý má prínos hlavne pre rodiny s deťmi a deti zo škôl, ktoré v rámci vyučovania a ďalšieho vzdelávania budú tento objekt navštevovať. Druhý návrh sa zaoberal skupinovým cvičením jogy a tai-chi v kúpeľnom parku. Projekt má prínos pre ľudí preferujúcich zdravý životný štýl a starajúcich sa o svoje vonkajšie i vnútorné zdravie.

Ďalšie otázky a problémy o, ktorých by malo mesto Trenčianske Teplice do budúcnosti uvažovať sú: zrekonštruovanie parku, hlavne verejného osvetlenia a chodníkov. Ďalej sa tiež zamerat' na odstránenie problému, ktorým je sezónnosť návštevníkov.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

BALÁŽOVÁ, Eva, Viera PAPCUNOVÁ a Jana JARÁBKOVÁ, 2007. *Cestovný ruch a samospráva*. 1. vyd. Nitra: Municipalia, 100 s. ISBN 978-80-8069-862-1.

BEJDÁKOVÁ, Blanka, Lucie PAULOVČÁKOVÁ, Petra BENEŠOVÁ, 2015. *Marketing a management cestovního ruchu na národní a regionální úrovni*. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 236 s. ISBN 978-80-7452-109-6.

BENEŠOVÁ, Petra a Hana KRUISOVÁ, 2013. *Zdravotně orientovaný cestovní ruch: vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Praha: Idea servis. ISBN 978-80-85970-77-7.

DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ, 2010. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 2. upr. vyd. Praha: Fortuna. ISBN 978-80-7373-079-6.

E-stránky.sk. 2016. Slovensko: Dejiny slovenskej privatizácie [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: <http://www.senicanahlas.estranky.sk/clanky/slovensko/dejiny-slovenskej-privatizacie.html>

FORET, Miroslav a Věra FORETOVÁ, 2001. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Grada, 178 s. Manažer. ISBN 80-247-0207.

GOELDNER, Charles R a J RITCHIE, 2009. *Tourism: principles, practices, philosophies*. Eleventh ed. Hoboken, N.J.: John Wiley. ISBN 0470084596.

Google maps. 2016. Trenčianske Teplice [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.google.sk/maps/place/Trenčianske+Teplice/>

GÚČIK, Marian, 2011. *Cestovný ruch: politika a ekonómia*. 1. vyd. Banská Bystrica: Dali-BB, 188 s. Knižnica cestovného ruchu, 20. ISBN 978-80-89090-98-3.

GÚČIK, Marian, 2010. *Cestovný ruch: úvod do štúdia*. 1. vyd. Banská Bystrica: Dali-BB, 307 s. Knižnica cestovného ruchu, 15. ISBN 978-80-89090-80-8.

HAMARNEHOVÁ, Iveta, 2014. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-040-2.

HAVELKOVÁ, Silvia, 2014. *Sprievodca mestom Trenčianske Teplice*. Vyd. 1. Trenčianske Teplice: OOCR, 66 s. ISBN 978-80-971936-4-5.

HESKOVÁ, Marie, 2011. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2. upr. vyd. Praha: Fortuna, 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6.

HOLEČEK, Milan, Miroslav STRÍDA a Peter MARIOT, 2001. *Zeměpis cestovního ruchu: učebnice pro hotelové a jiné střední školy : příručka pro průvodce cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti. ISBN 80-86034-39-9.

INDROVÁ, Jarmila, 2009. *Cestovní ruch: (základy)*. Vyd. 2., přeprac. V Praze: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1569-4.

INDROVÁ, Jarmila, Petr HOUŠKA a Zdenka PETRŮ, 2011. *Kvalita ve službách cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 169 s. ISBN 978-80-245-1766-7.

Kúpele Trenčianske Teplice. 2016. Kultúra: Kalendár podujatí [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: http://www.kupele-teplice.sk/volny_cas/kultura/kalendar_podujati/?tx_ktevents_pi1%5Byear%5D=2017&tx_ktevents_pi1%5Bmonth%5D=1

Kúpele Zelená žaba. 2016. O projekte [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.kupelezelenazaba.sk/o-projekte/>

MAS mikroregión Teplička. 2016. Aktivně bez hranic [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.aktivne-bez-hranic.cz/uploads/imges/SI%C3%A1vnostn%C3%A9%20otvorenie%20spr%C3%A1va.pdf>

Miestna akčná skupina Strážovské vrchy. 2016. MAS VS: o nás [online]. [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://mas-sv.sk/mas-sv/o-nas/>

Miestna akčná skupina Strážovské vrchy. 2016. Projekty: Projekty MAS [online]. [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://mas-sv.sk/projekty/projekty-mas/turistika-bez-hranic/>

NOVACKÁ, Ľudmila, 2011. *Cestovní ruch a Evropská unie*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-016-7.

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Trenčianske Teplice. 2012. Dôležité dokumenty: Stratégia OOCR TNT_2015 [online]. [cit. 2016-05-09]. Dostupné z: http://files.oocrtt.webnode.sk/200000144-f378901499/Strategia%20OOCR%20TNT_2015.pdf

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Trenčianske Teplice. 2012. Úvodná stránka: OOCR TT [online]. [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.oocrtt.sk/>

ORIEŠKA, Ján, 2011. *Služby v cestovnom ruchu*. 1. vyd. Banská Bystrica: DALI-BB pre Slovak-Swiss Tourism, 150 s. ISBN 978-80-89090-94-5.

PALATKOVÁ, Monika, 2006. *Marketingová stratégia destinácie cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada. Manažer. ISBN 80-247-1014-5.

PÁSKOVÁ, Martina, 2009. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. Vyd. 2. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-006-1.

Podnikatel.cz. 2007 - 2016. Start podnikání: Riziká a příležitosti v podnikání pomůže odhalit SWOT analýza [online]. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/rizika-a-prilezitosti-odhali-swot-analyza/>

ROBINSON, Peter, 2012. ed. *Tourism: the Key Concepts*. 1st ed. London: Routledge, 336 s. ISBN 978-0-415-67793-6.

SACR. 2005 – 2015: Čo vidieť a robiť [online]. [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://slovakia.travel/co-vidiet-a-robit/sport-a-aktivna-dovolenka>

SACR. 2016. SACR: Marketingová stratégia slovenskej agentúry pre cestovný ruch na roky 2014 – 2020 [online]. [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: http://www.sacr.sk/fileadmin/user_upload/Statistiky/strategiaSACR/Marketingova_strategia_SACR_2014_2020.pdf

SACR. 2016. SACR: O nás [online]. [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://www.sacr.sk/sacr/o-nas/o-nas/>

SEKCIA POSKYTOVANIA ŠTATISTICKÝCH PRODUKTOV A SLUŽIEB, 2015. *Trenčiansky kraj v číslach*. 1. vyd. Trenčín: Pracovisko ŠÚ SR Trenčín, 32 s. ISBN 978-80-8121-413-4

Slepá mapa Slovenska. 2015. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.slepamapa.sk/novahra=1.html>

Štatistický úrad SR. 2016. Štatistiky: Cestovný ruch [online]. [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://goo.gl/s8rzbN>

TITTELBACHOVÁ, Šárka, 2011. *Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance : státní politika turismu České republiky : systémový přístup k řešení problémů*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3842-0.

Trenčianske Teplice. 2016. Náučný chodník Čvirigovec [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.teplice.sk/action.php?id=1291&count=75&zalozka=1291>

Trenčianske Teplice. 2016. Občan: Trenčianske Teplice očakávajú rekordný počet návštevníkov [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: <http://www.teplice.sk/action.php?id=1383&count=&zalozka=1383>

Trenčianske Teplice. 2016. Podnikateľ: Teplická karta [online]. [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.teplice.sk/page.php?id=10154-1>

Trenčianske Teplice. 2016. Podnikateľ: Teplická karta: Zľavy Teplická karta [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.teplice.sk/action.php?id=575&count=&zalozka=575>

Trenčiansky samosprávny kraj. 2016. Aktuality KOČR: Akcia Kúpele v regióne [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: http://www.tsk.sk/kocr-trencin-region/aktuality-kocr/akcia-kupele-v-regione-zvysila-atraktivitu-kupelov-tr.-teplice.html?page_id=293877

Trenčiansky samosprávny kraj. 2016. Aktuality KOČR: Študenti vyniesli z čachtického podzemia viac ako 500 vedier zeminy [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: http://www.tsk.sk/kocr-trencin-region/aktuality-kocr/studenti-vyniesli-z-cachtickeho-podzemia-viac-ako-500-vedier-zeminy.html?page_id=297838

Trenčiansky samosprávny kraj. 2016. Cestovný ruch: História [online]. [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: http://www.tsk.sk/cestovny-ruch/historia.html?page_id=141

Trenčiansky samosprávny kraj. 2016. Cestovný ruch: Sedem divov Trenčianskeho samosprávneho kraja [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: http://www.tsk.sk/cestovny-ruch/sedem-divov-trencianskeho-samospravneho-kraja.html?page_id=9021

Trenčiansky samosprávny kraj. 2016. KOČR Trenčín región [online]. [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: http://www.tsk.sk/kocr-trencin-region.html?page_id=228036

Trenčiansky samosprávny kraj. 2016. KOČR Trenčín región: Predmet činnosti [online]. [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: http://www.tsk.sk/kocr-trencin-region/predmet-cinnosti.html?page_id=228045

VOIGT, Cornelia a Christof PFORR, 2014. *Wellness tourism: a destination perspective*. 1st ed. London and New York: : Routledge, 316 s. ISBN 978-0-415-64467-9.

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

a. s.	Akciová spoločnosť
Apod.	A podobne
Atď.	A tak ďalej
°C	Celzia stupeň
©	Copyright
cca	Cirka (približne)
cm	Centimeter
CR	Cestovný ruch
č.	Číslo
DCR	Domáci cestovný ruch
DH	Dychová hudba
ECTAA	Európska komisia asociácií cestovných kancelárií
EDEN	Excelentná európska destinácia
ETAG	Európska skupina pre cestovný ruch
ETC	Európska komisia cestovného ruchu
EUR	Euro
EÚ	Európska únia
ha	Hektár
km	Kilometer
km ²	Kilometer štvorcový
KOCR	Krajská organizácia cestovného ruchu
kol.	Kolektív
Kr.	Kristom
m	Meter

m ²	Meter štvorcový
MAS	Miestna akčná skupina
MDŽ	Medzinárodný deň žien
mg	Miligram
MHD	Mestská hromadná doprava
min	Minúta
mld	Miliarda
m. n. m.	Metrov nad morom
MŠ	Materská škola
napr.	Napríklad
n. l.	Nášho letopočtu
NTO	Národná turistická organizácia
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OEEC	Organizácia pre hospodársku spoluprácu
o. i.	Okrem iného
OCR	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
OCRTT	Oblasťná organizácia cestovného ruchu Trenčianske Teplice
OZ	Občianske združenie
Pozn.	Poznámka
ROH	Revolučné odborové hnutie
SACR	Slovenská agentúra pre cestovný ruch
Sk	Slovenská koruna
SNP	Slovenské národné povstanie
SPŠ	Stredná priemyselná škola
SR	Slovenská republika
s. r. o.	Spoločnosť s ručením obmedzeným

SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats - silné, slabé, príležitosti, hrozby
T. T.	Trenčianske teplice
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
tzv.	Takzvaný
vid'.	Vidieť
WTO	World Tourism Organization (Svetová organizácia cestovného ruchu)
Zb.	Zbierka
ZO	Základná organizácia
ZŠ	Základná škola
ZUŠ	Základná umelecká škola
Z. z.	Zbierka zákonov

ZOZNAM OBRÁZKOV

<i>Obr. 1 Poloha Trenčianskych Teplíc v rámci SR (vlastné spracovanie podľa Slepamapa.sk, ©2015)</i>	<i>41</i>
<i>Obr. 2 Poloha Trenčianskych Teplíc z hľadiska dopravnej infraštruktúry (Google maps, ©2016)</i>	<i>42</i>
<i>Obr. 3 Vonkajšie fitness centrum (vlastné spracovanie)</i>	<i>55</i>
<i>Obr. 4 Posilňovacie stroje (vlastné spracovanie).....</i>	<i>55</i>
<i>Obr. 5 Trasa náučného chodníka Čvirigovec (Trenčianske Teplice, ©2016).....</i>	<i>57</i>
<i>Obr. 6 Jazierko a prístupová cesta k jazierku (mierka v cm 1:150).....</i>	<i>65</i>

ZOZNAM TABULIEK

<i>Tab. 1 Možnosti predaja produktu v rozlíšení podľa trhu (Palatková, 2006, s. 142).</i>	22
<i>Tab. 2 Ukazovatele cestovného ruchu vo vybraných kúpeľných mestách Slovenska (Štatistický úrad SR, ©2016)</i>	34
<i>Tab. 3 Atraktivity cestovného ruchu v Trenčianskom kraji (vlastné spracovanie podľa © 2005 – 2015 SACR)</i>	35
<i>Tab. 4 Vývoj počtu ubytovacích zariadení, návštevníkov, prenocovaní návštevníkov a lôžok v období 2012 – 2014 v Trenčianskom kraji (Sekcia poskytovania štatistických produktov a služieb, 2015, s. 20)</i>	36
<i>Tab. 5 Segmentácia cieľovej klientely a jej dopytu po produktoch (vlastné spracovanie podľa OOCR TT, ©2012)</i>	46
<i>Tab. 6 Prehľad akcií v Trenčianskych Tepliaciach (Kúpele Trenčianske Teplice, ©2016).....</i>	49
<i>Tab. 7 Prehľad zliav Teplickej karty (Trenčianske Teplice, ©2016).....</i>	52
<i>Tab. 8 Užívatelia strojov, výhody používania a financovanie (vlastné spracovanie).</i>	55
<i>Tab. 9 Klientela, dôvody návštevy a spôsob financovania projektu (vlastné spracovanie)</i>	56
<i>Tab. 10 Užívatelia, dôvody návštevy a financovanie náučného chodníka Čvirigovec (vlastné spracovanie)</i>	57
<i>Tab. 11 SWOT analýza Trenčianskych Teplíc (vlastné spracovanie)</i>	63
<i>Tab. 12 Odhadované náklady na rekonštrukciu jazierka (vlastné spracovanie)</i>	67